Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯАД ҮНЭН

КПСС-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

Газетэмнай 1921 оной декабриин 21-һээ гарана | № 77 (14188) | 1976 оной апрелиин 2, пятница | Сэн 2 мүнгэн.

КПСС-эй XXV съездын шиидхэбэри дүүргэхын түлөө

ҮНДЭР УРГАСА ҺЭДЫМНАЙ ГАРТА

...Энэ һайхан ороной ... улам түргэнөөр ... һалбарха замдань ... шэнэ хуудаһа нээһэн ... XXV съезд дээрэ ... хэхэдээ, нүхэр Л. И. ... нигэжэ онсолон ... байна: «Эгээл шухала ... тадаа ороохо таряа- ... шадабаринн ургалта бо- ... һэмнай хүдөөгэй ком- ... нуудай, бүхы колхоз- ..., совхозой хүдэлмэ- ... ажалайнь эгээл ... участок мүн».

...зорилго бидэндэ, та- ...лда хүдэлжэ байһан ...нүүдтэ сэхэ хабаатай. ..., мүнөө арбадахи ... орон дотор ороо- ... абалгые жэлдээ ...эр адагынь 35— ... тонноор ехэ бол- ...рилгын табигдаад ..., энээндэ өөһэдынгөө ... оруулха гээшэ ажа- ..., звено, механи- ...эй уялга болоно.

...шье мэдэһээр Буряа- ...спубликын ажахынууд, ... Түнхэнэй колхоз, ...дые ороной баруун ...еспублика, область- ... хара хүрьһэтэй газар- ...нуудтай яашье жэ- ... бэшэ юм ааб даа. Би- ... һураггүй бага ... абанабди. Гэбэшье ...ахи ажахы бүхэн ... тарянай, бусадшье ... ургамалнуудай урга- ... дээшэлүүлхэ яһала ... боломжотой.

...тэй дашарамдуулан, ...нгоо таряашадай ... зарим тэды үрэ ... жэшээ баримта ... дурдаха хүсэлтэйб.

...ол таба-зургаан жэ- ... манай колхозой ... бригаданууд таряа- ... гектар бүриһөө, ехэ- ... 7—8 центнер, за- ... 5—6 центнершье та- ... һэн.

... үнгэрэгшэ жэлдэ ...рилай тиимэ һайн ...гүй һаа, ажахыда ... 60.286 центнер гэхэ ... гектар бүриһөө дун- ...эр 16,3 центнер ... ургуулагдажа аб- ... отделени бүхэ- ... үзэдэхэ, шанаа- ...тарһаа—16,1 цент- ...орынхид—19 цент- ...уутынхид — 14,7 ..., зуун-моринойхид— ...нтнер таряа хуряа- ... юм.

... эдэнэрэй булта ...риһөө 19 центнер ...баа һаань, хэды ехэ ...мэжэ хуряагдаха ...бэшье эндэ хэдэн ... шалтагаан бии гэжэ .... Нэгэдэхеэр, ма- ...техникээр, илангаяа ... шухала техникээр ... дуталданабди. Жэ- ... тусхай, шэнэ ... сеялкэнүүдэй ...иһөө болоно, аг- ...ескэ заабаринн ...гонн болзор соо үрэ- ...ээ тарижа шадана- .... Нёдондо хабар Ша- ...механизаторнууд тон- ...шэлтэй байдалда .... Найман сеялкын ... лэ шэнэ, бэшэ ...нь хуушан байжа, ... минеральна үтэг- ... суганһ нэгэн до- ...ай хүрьһэндэ оруул- ...гүй болоо.

...ан тарилгын бүхы ...ые саг болзортонь, ...артайгаар үнгэргөө ... ургаса абаха үндэ- ... табигдаха гэжэ та- ...бүхэн ойлгодог. Гэхэ- ..., гансахан газараа ...тань һайнаар хаха- ... боложо, гектарай ...нтнер ороохон дутуу ...дэ болохо. Эндэ ...торнуудай шадабари ... үүргэ дүүргэдэг. ... ургаса түбхын тү- ...ханизаторнуудай гар- ...дуугүй. Ургасын ... хүнүүд шиидхэнэ ...алхэдэ. Тоорын ... бригадада олон ...һэн дүршэлтэй ...орнууд Д. Л. Гыр- ... Б. Мурдонов, Шу- ...Андрей, Дагба ...ан саг үргэлжэ ...алгаар мэргэжэ- .... Тинхэдэ газар ...эр А. С. Матуев, ...аев (Тооро), Е. Л. ... Н. Д. Шобоев (Шу- ...шэд мэргэжэнхэй. ...нихэдэ Шанаагай, ...ой отделенинүүд- ...халха, минераль- ...гэ оруулха та- ...р мэргэжэһэн ме- ...д угы. Ушар ... жэлдэ Зуун- ... Шанаагай отделе-нинүүдэй тракторна бригада-нуудта механизаторнуудые энээндэ мэргэжүүлхэ, дүршэл шадабариинь дээшэлүүлхэ болонобди.

СССР-эй арадай ажахы хүгжөөхэ арбадахи табан жэлэй түрүүшын жэлдэ бүри баян ургаса абахын тула улам ехэ юумэ хэхэ ёһотойбди. Байгша ондо бүхыдөө 65 мянган центнер ороохо, 5800 центнер овощ ургуулжа абаха, 6000 центнер силос дараха, 17 мянган центнер үбһэ хуряаха гэһэн уялга абанхайбди. Энэ зорилгоёо хэрэг дээрэнь бэелүүлхын тула манай таряашад горитой хүдэлмэри хэжэ байна. Нёдондо 3159 гектарта намарай паар хахалагдаа, 520 гектар намарай паарта минеральна үтэгжүүлгэ оруулагдаа, 2 мянга гаран гектар тарялан дээрэ саһан тогтоогдоо. Шэниисые имагтал сэбэр болон намарай паар дээрэ тарихабди.

Олон жэлэй ажаглалтаһаа харахада, манай эндэ тарянай үндэр баян ургаса абаха гол эрхэ нүхэсэл—минеральна үтэгжүүлгэ болоно. Жэшээнь, юһэдэхи табан жэлдэ манай тарияшад минеральна үтэгжүүлгэ газарай хүрьһэндэ зүбөөр, һайнаар оруулһанай ашаар ороохо тарянайнгаа ургасые гектар бүхэнэй 10 центнерээр дээшэлүүлээ. Тинхэдэ һүүлэй жэлнүүдтэ минеральна үтэгжүүлгэеэ шэнэ аргаар—үрэһэнтэй суг, зуруудаар оруулдаг болонхойбди. Жэшээнь, Түнхэнэй суута механизатор Дагба Онгорович Малзуровай уралан нарижуулжа бүтээһэн түхеэрэлгээр аммиагай уһа газарта оруулнабди. Мүн фосфорно үтэгжүүлгэ үрэһэ хүрэнгэтэй суганһ газарай хүрьһэндэ оруулжа, баян ургаса ургуулжа абанабди.

Гэхэтэй хамта, борнойгоор гү, али культиватораар газарта үтэгжүүлгэ тараахада, хүрьһэндэ доошоо 8-һаа 5 сантиметр гүнзэгыдэ аммиагай уһан ороод лэ, горитой хубинь хүрьһэнэй хуурай газарта ямаршье ашаг үрэгүйгөөр һалана. Бидэ РУМ түхэлэй машинаар фосфорно үтэгжүүлгэ тарялан дээгүүр сасаха баатай болонобди. Юундэб гэхэдэ, техникээр дуталдаһанһаа, илангаяа шэнэ түхэлэй сеялкэнүүдэй үсөөн дээрэһээ шэнэ аргаар үтэгжүүлгэ хүрьһэндэ оруулха аргагүйдэнэбди.

Манай колхоз жэлдээ 1000 гаран тонно минеральна үтэгжүүлгэ, тэрэ тоодо 400 тонно аммиагай уһа тарялан, сабшаландаа оруулдаг. Аммиагай уһа зүбөөр хэрэглэбэл, бэшэ үтэгжэлгэнүүдтэ орходоо эгээл үнэгүй юм, ургасаньшье дээшэлсэтэй.

Хэрбээ урдань ехэ хэмжээнэй тарялан дээрэ газар элдүүрилхэдээ, лущильнигаар, плугаар аммиагай уһа оруулдаг байгаа һаа, һүүлэй 3 жэлэй туршада тэрээнһээ арсаабди. Тоорын отделениин Тутхалай 110 гектар тарялангые хабар хахалаад, аммиагтай уһа үрэһэнтэй хамта тусхай сеялкээр оруулһамнай, намартаа гектар бүриһөөнь 22 центнер ороохон гараа.

Шэнэ, һайн сортын үрэһэ хүрэнгэтэй боложо, гансал сортовой үрэһөөр тарилга хэдэг болоод, тогтууритай, найдамтай ургаса хуряаха байнабди. Сибирь болон Алас-Дурна зүгэй хизаарнуудай уларилда таарамжатай «Грэкум-114» гэжэ шэнэ сортын үрэһэ нёдондо тарижа, гектар бүриһөөнь 30-аад центнер ороохо хуряажа абаабди. Мүнөө 500-гаад центнер имэ сортын үрэһэтэйбди. Мүн Түнхэнэй уларилда тааралдаһан «Комета» сортын үрэһэн «Скалаһаа» бага бэшэ ургаса үгэнэ. Гадна «Скала» сортын үрэһэнэй ганса һайн хүрьһэтэй газарта таригдадаг байгаа һаа, харин «Комета» ямаршье хүрьһэтэй газарта ургадаг юм.

Эдэ бүгэдэ шэнэ арга боломжонуудые һайнаар, боломжотой зүбөөр хэрэглэжэ, гектар бүхэнһөө шадаал һаа ехэ продукци абаха зорилготойгоор манай колхозой мэргэжэлтэд, механизаторнууд ажаллажа байна.

А. ХОЛБОЕВ,
Түнхэнэй аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой ахалагша агроном.

ТҮРҮҮ НЭРЭЕЭ АЛДАХАГҮЙБДИ

Урдахи уг зорилгоёо һайн ойлгодог, даажа байһан ажалайнгаа харюусалгые гүйсэд мэдэрдэг, хоорондоо эбтэй эетэй, булта нэгэ хүсэл эрмэлзэлгэтэй коллектив лэ ямаршье түсэб, уялгаяа амжалтатайгаар дүүргэжэ шададаг байна.

Манай Хотогорой фермэдэ ехэнхидээ арба һайса гаран, хорин жэлдэ сугтаа хүдэлһэн, бэе бэеэ һайн мэдэхэ, харюусалгаяашье ойлгодог, ажалай баян дүй дүршэлтэй хүнүүд хүдэлдэг. Жэшээнь, эгээл үнинэй һаалишан Аюша Доржиевна Цыренова 20 гаран жэлдэ манай фермэдэ ажаллана. Тэрэшэлэн Долгоржап Дабаева, Цыдып-Ханда Сотникова, Бутидма Дондукова гэгшэд баһал арба үлүүтэй жэлдэ хүдэлжэ байһан һаалишад юм. Эдэнэр ажалаа одоол арбан хурганһаал адли мэдэхэ, шадаха болоһон хүнүүд. Фермэдэмнай нэмэжэ ерэһэн залуушуулые тэдэнэр хоорондоо дахуулан ябадаг, мэргэжэлдэ һургадаг юм.

Инмэл хадаа манай фермынхид һү һааха, гүрэндэ тушааха түсэб, даабаряа жэлһээ жэлдэ амжалтатайгаар дүүргэдэг, аймаг, ажахы соогоо социалис мүрысөөндэ ходол түрүү һууринуудай нэгые алдадаггүй гэжэ хэлэхэ хэрэгтэй. Манай фермын ажалда энээнһээ ондоо тусгаар онол арга, «нюуса» гэжэ байхагүй.

Сэхынь хэлэхэдэ, фермымнай малай байра үнэн дээрээ аймагай бусад зарим колхоз, совхозуудай фермынхиһээ үшөө муу, хуушан, досоогоо мүртэй оньһон түхеэрэлгэгүй юм. Үнеэднайшье үбһэ тэжээлээр халтад гэбэл дуталдахаяа һанажа байдаг. Юуб гэхэдэ, һүүлэй жэлнүүдтэ манай эндэ ган гасуур байжа, ороохо тарян, силосэй ургамал, үбһэ ногоон бага абтана бшуу.

Жэшээнь, мүнөө үбэлжэлгын үшөө дүүрээдүй, хабарай эгээл хагсуу сагта үнеэн бүридэ 3 килограмм үбһэ, 25 килограмм силос, 1 килограмм талха тарянай зүйл эдюулнэбди. Харин һаагдаһан һүнэй 1 килограмм бүхэндэ нэмэжэ үгэхэ холимог тэжээл байхагүй. Тиимэһээ һолоомо ехээр хэршэжэ, буйлуулаад, эһээгээд, үнеэдтээ эдюулжэ үбэлжөөбди.

Үбһэ тэжээлээр тиимэ бардам бэшэ, байра байдалайнгаа һайн бэшэшье һаа, манай һаалишад совхоз соогоо жэл бүри эгээл ехэ һү һаагаад байдаг. Жэшээнь, юһэдэхи табан жэлэй түгэсхэлэй жэлдэ фермынхид үнеэн бүриһөө дунда зэргээр 2200 гаран килограмм һү һаагаа. Манай түрүү һаалишан, коммунистка Бутидма Цыдыповна Дондукова үнеэн бүриһөө 2864 килограмм һү һаажа, аймаг соогоо гурбадахи һууринда гараа. Долгоржап Дабаева, Цыдып-Ханда Сотникова, Аюша Цыренова гэгшэд үнеэн бүриһөө тус тустаа 2300 — 2461 килограмм хүрэтэр һү һаагаа.

Эдэ бүгэдые юрэл һайрхахын тэды дурдана бэшэб. Бултантай аб адли эрхэ байдалда байгаад, ажалайнгаа эршэ, эмхидхэлые нэгэшье үдэр һуладхангүй, бүхы арга боломжо, хүсэеэ элсүүлэн хүдэлхэдөө, ямаршье коллектив урдахи зорилгоёо дүүргэжэ шададаг ха юм.

Мал ажалай продуктнуудые ехээр абаха, гүрэндэ худалдаха, шанарыень һайжаруулхын түлөө дэлгэрһэн бүхэсоюзна мүрысөөндэ оролсоходоо, манай һаалишад үбэлжэлгын үедэ (октябрьһаа — май болотор) үнеэн бүриһөө 1150 килограммһаа бага бэшэ һү һаахабди гэжэ уялга абаа һэн. Тэрэ гэһээр зургаа һара үнгэрхэнь. Энэ үе соо фермэдэ (мартын 25-най мэдээгээр) үнеэн бүриһөө дунда зэргээр 950 гаран килограмм һүн һаагдаа. Апрель соо үшөө 200 килограмм һү һаажа, уялгаяа үлүүлэн дүүргэхэ аргатайбди.

Түрүүшынгээ жэл хүдэлжэ байһан залуу һаалишан Галина Абидуева фермын һаалишадай дундахи мүрысөөндэ эрхимлэжэ ябана. Тэрэ февральда үнеэн бүриһөө 180 килограмм һү һааха уялгатай аад, 217 килограмм, мартда — 190 килограммай ороңдо 230 килограмм һү һаагаа. Мүн бэрхэ һаалишад Б. Ц. Дондукова, А. Д. Цыренова гэгшэд абаһан уялгануудаа амжалтатайгаар дүүргэжэ ябанад.

Түрэл партиингаа XXV съездын шиидхэбэри бэелүүлхэ хэрэгтэ хубитаяа оруулалсахын тула фермын һаалишад, малшад арбадахи табан жэлэй түрүүшын жэлһээ һү бүри ехээр һааха гэжэ оролдоно. Мүнөө һү һаалимнай зарим тэды дээшэлжэ байнхай. Жэшээнь, январьда үнеэн бүриһөө 164 килограмм һаагаа һаа, февральда — 175,3 килограмм, мүн мартда — 189,6 килограмм һаагдаба. Мүнөө үнеэд түлэг тугаллажа байнхай. Малда эдюулхэ үбһэ, силосшье майн тэн болотор хүрэхөөр.

Саашадаа сагаан эдеэ бүри ехээр абахын, түрүү нэрэеэ алдахагүйн тула, фермынгээ хажуудахи сабшалан үшөөл һайнаар уһалжа, үтэгжүүлхэ, ехэ ургаса абаха, малаа харууһалхадаа, зоотехниин заабарине бүри наряар сахихабди. Хоёрдохи шухала асуудал гэхэдэ, бэлшээриеэ һайжаруулха сагнай ерэбэ.

Ц. ОЧИРОВА,
Загарайн аймагай Эрхирэгэй совхозой 5-дахи фермые даагша.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: (зүүһ гарһаа) фермын һаалишад Д. Дабаева, Ц. Очирова (фермые даагша), Г. Абидуева, Б. Дондукова, Ц.-Х. Сотникова, А. Цыренова.

М. НАМЖИЛОВАЙ фото.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указһаа

СССР-эй ГРАЖДАН АВИАЦИИН МИНИСТЕРСТВЫН ПРЕДПРИЯТИНУУДАЙ, ЭМХИНҮҮДЭЙ ХҮДЭЛМЭРИШЭД, ИНЖЕНЕРНО-ТЕХНИЧЕСКЭ ХҮДЭЛМЭРИЛЭГШЭД БА АЛБА ХААГШАДЫЕ СССР-эй ОРДЕН, МЕДАЛЬНУУДААР ШАГНАХА ТУХАЙ

Түсэбтэ юһэдэхи табан жэлэй даабаринуудые, абаһан социалис уялгануудаа амжалтатайгаар дүүргэһэнэйнь, авиационно шэнэ техникэ нэбтэрүүлжэ ашаглаһанайнь, үйлэдбэриин ашаг үрэ дээшэлүүлһэнэйнь түлөө шагнаха:

Буряадай АССР-һээ

«ХҮНДЭЛЭЛЭЙ ТЭМДЭГ» ОРДЕНООР

Малютин Леонид Павловичые — пилот-инструктор.

АЖАЛАЙ АЛДАР СОЛЫН III ШАТЫН ОРДЕНООР

Мухин Леонид Николаевичые — вертолёдой командир.

«АЖАЛАЙ ГАБЬЯАГАЙ ТҮЛӨӨ» ГЭҺЭН МЕДАЛЯАР

Хадеев Владимир Васильевичые — авиатехник-бригадир.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Н. ПОДГОРНЫЙ.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль.
1976 оной мартын 5.

ШЭНЭ АМЖАЛТА

МУХАР-ШЭБЭР. Аймагай колхоз, совхозууд гүрэндэ мяха худалдаха жэлэй нэгэдэхи кварталай түсэб үлүүлэн дүүргэбэ. Түсэбэй ёһоор 5050 центнер мяха тушааха аад, 5400 центнер мяха бэлэдхэлэй пунктда оруулаа.

Энэ амжалтада Суулгын совхоз эгээл ехэ хубита оруулжа, квартал соо 550 центнер мяха худалдаха даабариин ороңдо 819 центнер тушаажа, хахад жэлэй түсэб болзорһоонь холо урид дүүргэбэ. Тэрэшэлэн «Коммунизм» колхоз, «Авангард» совхоз гүрэндөө мяха ехээр худалдаа.

Б. ЖАМБАЛОВ,
манай корр.

УЛААН ТУГАЙ УРМАДА

Улаан-Үдын Ленинэй ордено локомотив-вагон заһабарилгын заводой коллектив КПСС-эй XXV съездэдэ зорюулагдаһан бүхэсоюзна социалис мүрысөөндэ илаһанда тоологдожо, СССР-эй Зам харилсаанай министерствын, түмэр замай хүдэлмэрилэгшэдэй профсоюзай ЦК-гай Улаан тугаар шагнагдаба. Тус заводой ажалша коллектив бүхэн энэ илалтада ехэ хубитаяа оруулаа. Хүдэлмэридөө түрүү онол аргануудые үргэнөөр хэрэглэжэ, ажалайнгаа бүтээсые горитойгоор дээшэлүүлжэ шадаһан байна.

Энэ предприятиин бригаданууудай дунда дэлгэрһэн съездын урда тээхи мүрысөөнэй дүн гаргахадань, локомотив хабсаралгын цехэй Виктор Ивановой даадаг электро-хабсаргагшадай бригада илаһан байба.

Энэ коллектив алмагдаһан материалнуудаа хэрэглэжэ, түсэбһөө гадуур нэгэ электровоз заһабарилха хэрэгтэ горитой хубитаяа оруулһан байха юм. Гадна хүндэ шэгнүүртэй аппарадуудые зөөхэ шэнэ түхеэрэлгэ үйлэдбэридөө нэбтэрүүлжэ шадаа.

Ажал ехэтэй хүдэлмэриин хэмжээе 4,7 процентээр бага болгожо, бригадынгаа нэгэ гэшүүние ондоо ажалда хүдэлхөөр сүлөөлһэн, энээнэй ашаар ажалайнгаа бүтээсые нилээд дээшэлүүлһэн байна.

Мүнөө тус бригадын коллектив гаргажа байһан продукциингаа шанар саашадань һайжаруулха, үйлэдбэриин ашаг үрэ улам дээшэлүүлхэ талаар ехэ хүдэлмэри ябуулха зорилготой байһанаа мэдүүлнэ. Бүхэсоюзна социалис мүрысөөндэ эдэбхитэйгээр хабаадалсажа, арбадахи табан жэлэйнгээ даабаринуудые болзорһоонь урид дүүргэхэ гэжэ электро-хабсаргагшад шиидэнхэй хүдэлжэ байна.

П. БУРМАКИН.

СОВЕТ ПОЛИТИКЫЕ ХАЗАГАЙРУУЛГАДА ЭСЭРГҮҮ БУРУУШААЛ

Һаяхан Египедэй Араб Республикын президент Сададай СССР АРЕ хоёрой хоорондохи хани барисаан, харилсаа холбоон тухай 1971 оной договорые болюулһан тухай өөрынгөө талаһаа мэдүүлһэниинь сонсогдоо һэн. Энээнтэй дашарамдуулан, Совет орондо эсэргүү ехэ шашалдаан Египедтэ дэлгэрбэ. Тиигэжэ АРЕ тушаа Советскэ Союзай баримталдаг хараа бодолые хазагайруулха һэдэлгэ гаргагдана, һүүлэй жэлнүүдэй туршада Египедэй бэелүүлдэг политикын мухардаһанай түлөө гэмые Советскэ Союзда ашаха һэдэлгэ гаргагдана.

Энээн тушаа Египедэй Араб Республикада байдаг СССР-эй посольство энэ оной мартын 31-дэ Совет правительствын мэдүүлгэ Египедэй талада барюулба.

Египедэй гүшаалта хүнүүдэй зүгһөө, мүн хэблэлэй зүгһөө хэлэгдэһэн худал хуурмаг үгэнүүдтэ эрид шууд харюу мэдүүлгэ дотор үгтөө, АРЕ тушаа, Египедэй арад тушаа Советскэ Союзай шууд сэхэ, хани ёһоной политикын бэелүүлэгдэжэ байһан тухай баримта, гэршэнүүд дурдагданхай.

Совет-египедэй договор баталха тухай хүсэлэл совет хүтэлбэрилэгшэдтэй хөөрэлдэхэдөө, президент Насерай зүгһөө нэгэнтэ бэшэ хэлэгдэдэг һэн. 1971 ондо Египедэй арадай суглаан дээрэ президент Садат иигэжэ хэлээ һэн: «Манай ерээдүйн аша туһада, манай ерээдүйн үетэнэй аша туһада Советскэ Союзтай договор баталхые би эрмэлзэдэг байгааб».

Советскэ Союзай ба Египедэй хоорондохи, империалис дарлалтаһаа сүлөөрһэн, бэеэ даанхай байдалаа бэхижүүлхын, экономическа талаараа дулдыданги бэшэ байлгын, социальна дэбжэлтын түлөө тэмсэлые өөрынгөө уг зорилго болгоһон гүрэнтэй, һайн харилсаае батадхаха гэһэн үүргые договор дүүргэхэ байгаа.

Империализмда эсэргүү тэмсэлэй, арадуудай эрхэ сүлөөгэй аша туһада совет-египедэй хани ёһоной харилсаанай хоёр арбаад жэлһээ дээшэ сагай туршада Египедэй экономикын хүгжэлтэдэ, бэеэ хамгаалха хэрэгые бэхижүүлхэдэнь Египедтэ Советскэ Союз ехэ туһаламжа үзүүлээ гээд мэдүүлгэ соо хэлэгдэнэ.

Һүүлэй жэлнүүдэй үедэ Советскэ Союзтай харилсаа байгуулха политикаһаа, совет-египедэй договорой гол ёһонуудһаа Египедэй хүтэлбэри холодожо эхилээ гээд мэдүүлгэ соо тэмдэглэгдэнэ. Дүтын Зүүн зүгтэхи гуримшуулгатай холбоотой асуудалнуудһаа энэнь элеэр харагдаа. Египедэй арадай үнэн сэхэ ханинарһаа нюусаар, эзэрхэг түримхэй хүсэндэ эсэргүүсэдэг бусад араб оронуудһаа нюусаар Израильтай АРЕ-гэй хүтэлбэрилэгшэдэй хэһэн хоёр талын үгэсэлгэ эзэмдэгдэһэн араб газарые сүлөөлхын түлөө тэмсэлэй фронтһоо Египедые бодото дээрэнь гаргаһан юм.

Эзэрхэг түримхэй хүсэнтэй, тэрэниие үмөөрэгшэдтэй үгэсэлгын политикаяа сагааруулхын тула Египедэй хүтэлбэри СССР-тэй хани харилсаанай, илангаяа сэрэгэй талаар харилсаанай бүхы юумые хазагайруулха замда ороо. Гэхэ зуура, имагтал совет буу зэбсэг абаһанайнгаа ашаар Египедэй зэбсэгтэ хүсэнүүд удаан сагай туршада Израилиин эзэрхэг түримхэйшүүлдэ эсэргүүсэжэ шадаһан, 1973 оной октябриин байлдаанай үедэ илалта туйлаһан юм.

Египедэй хүтэлбэри Советскэ Союзай ба Египедэй хоорондохи мүнгэнэй, урьһаламжын харилсаанай асуудалнуудаар өөрынгөө арадые, дэлхэйн олониитые худхуулна. Гэхэ зуура, Египедэй гуйлтые дүүргэжэ, совет тала баталагдайһан хэлсээнүүдые нэгэнтэ бэшэ заһажа, урьһаламжын болзорые горитойгоор хойшолуулдаг байһан юм.

Мэнэ һаяхан совет талын зүгһөө бүхы һалбаринуудаар хани харилсаа байгуулха һайн дурадхал дахин хэгдэһэн байгаа гэжэ мэдүүлгэ дотор хэлэгдэнэ.

Совет-египет договорые болюулһанай һүүлээр Советскэ Союз ба Египедэй хоорондохи харилсаануудта, мүн бүхы Дүтын Зүүн зүгтэхи оршон байдалда ехэшье хубилалта болохогүй шэнгеэр Египедтэ зарим хүнүүд хэлэхые һэдэнэ гээд Совет правительствын мэдүүлгэ соо тэмдэглэгдэнэ. Зүгөөр иимэ хараа бодол тон буруу гээшэ.

Египедэй мүнөөнэй хүтэлбэриин политика египет арадай, араб бусад оронуудай арадуудай аша туһада харша байна. Иимэ хараа бодол Дүтын Зүүн зүгтэхи гуримшуулгые зүбөөр туйлаха ябадалда горитой һаад ушаруулна, Израилиин эзэмдэһэн араб газарые сүлөөлхэ зорилготой араб гүрэнүүдэй хүсэл оролдолгые һуладуулна, Палестинын араб арадай хуулита национальна эрхэ сүлөө хангалгада һаад хэнэ. Энэ политика хадаа Египедэй, бусад араб арадуудай дайсадта, империализмын, сионизмын, хархис хүсэнүүдтэ туһална.

Советскэ Союз тушаа хэлэхэ болоо һаа, империализмда, колониализмда эсэргүү араб арадай тэмсэлые СССР саашадаашье дэмжэжэ байха, Израилиин эзэмдэһэн араб газарые хүсэдөөр сүлөөлхын түлөө, Палестинын араб арадай хуулита национальна эрхэ сүлөө хангахын, Дүтын Зүүн зүгтэ үнэн сэхэ, бата бэхи эб найрамдал байгуулхын түлөө саашадаашье оролдохо юм гээд мэдүүлгэ соо хэлэгдэнэ.

Совет-египет харилсаануудые өөһэдынгөө ябуулгануудаар орёо болгодог хүнүүд Советскэ Союзтай байгуулагдаһан хани харилсаае һуларуулна, иимэ политикын хойшолонгуудай түлөө хүшэр хүндэ харюусалгые өөһэдынгөө арадай үмэнэ даажа абаха болоно.

(ТАСС).

...(Бэшүүр) леспромхоздо бригадирнууд. ... гэшүүд Александр Соболев, Константин ... хоёрдохи классай жолоошон Трифон Тю... гэгшэд социалис мүрысөөндэ жэл бури ... эзэлдэг. Тэдэнэр халаанайнгаа нормо ...үүлэн дүүргэнэ.

...Г ДЭЭРЭ: коммунис ажалай ударник, бри... Александр Алексеевич Соболев.

С. БАЛДУЕВАЙ фото.

БАЯРАЙ ОРШОН БАЙДАЛДА

Калининай нэрэмжэтэ колхозой клуб соо малшад, тарияашад, хүдөө ажахын мэргэжэлтэд, тосхоной интеллигенци сутларжа, РСФСР-эй Министрнүүдэй Соведэй, ВЦСПС-эй дамжуулгын Улаан туг энэ ажахыда барюулалгада зорюулагдаһан баяр сһолол болобо.

Республикын Верховно Соведэй Президиумэй түрүүлэгшэ Б. С. Семеновто үгэ үгтэнэ. Партиин Буряадай обкомой, республикын Верховно Соведэй Президиумэй, Министрнүүдэй Соведэй үмэнэһөө энэ колхозой бүхы гэшүүдые юһэдэхи табан жэлэй түгэсхэхы жэлдэ туйлаһан ехэ амжалтаарнь хани халуунаар амаршалаад, Россиин Федерациин Министрнүүдэй Соведэй, ВЦСПС-эй дамжуулгын Улаан тугые колхозой түлөөлэгшэдтэ Б. С. Семенов барюулба. Тиигээд КПСС-эй XXV съездын түүхэтэ шиидхэбэринүүдые бэелүүлхэ хэрэгтэ шэнэ амжалта туйлахыень колхозниингуудта хүсэһэн байна.

Калининай нэрэмжэтэ колхозой ажалшад юһэдэхи табан жэлдэ, тэрэ тоодо 1975 ажалай ехэ амжалта туйлаһан байна. Табан жэлэй түсэбтэ даабариһаа үлүү 5.000 центнер таряа, 2.567 центнер һү, 100-гаад центнер мяха, 180 центнер ноохо, 65 мянган үндэгэ гүрэндэ худалдаһан байна. Адууһа малай тоо толгой олошоруулха гүрэнэй түсэб баһал дүүргэгдэһэн юм.

Шэнэ табан жэлэй түрүүшын жэлдэ колхозой гэшүүд урагшатай һайнаар хүдэлжэ байна. Ажахын хүдэлмэришэдэй ажалай дүнгүүд тухай колхозой түрүү һаалишан Х. А. Куприянова, республикын габьяата механизатор К. Г. Тимофеев, хонишон И. А. Разуваева, колхозой түрүүлэгшэ Б. А. Иванов тодорхойгоор хэлээ. Тиигэхэ зуураа, арбадахи табан жэлэй түрүүшын жэлдэ бүри һайнаар хүдэлжэ, түсэбтэ даабаряа, абаһан социалис уялгануудаа болзорһоонь урид дүүргэхээр тэмсэжэ байһан тухайгаа мэдүүлээ.

С. ДОРЖИЕВ.
Бэшүүрэй аймаг.

Партийна эдэбхитэдэй суглаанууд

НЭГЭН ҺАНАЛТАЙГААР ҺАЙШААНА, ДЭМЖЭНЭ

БЭШҮҮРЭЙ АЙМАГ

Аймагай партийна организациин эдэбхитэдэй суглаан дээрэ КПСС-эй XXV съездын дүнгүүд болон аймагай партийна организациин бэелүүлхэ зорилгонууд тухай асуудалаар Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй түрүүлэгшэ, КПСС-эй XXV съездын делегат Б. С. Семенов элидхэл хэһэн байна.

— Съездын хүдэлмэри хадаа бата нэгэдэлэй, нягта жагсаалай оршон байдалда боложо үнгэрөө. Тиигэжэ совет арад түрэл Коммунис партидаа хизааргүй этигэжэ байдагаа гэршэлэн харуулаа. Агууехэ Ленинэй һургаал заабарие бэелүүлэн, партимнай хэлбэришэгүйгөөр, бата алхамтайгаар, марксизм-ленинизмын, пролетарска интернационализмын тугые мандуулан урагшаа дабшаһаар ябадагыень съезд батадхан гэршэлбэ, — гэжэ элидхэлшэ тэмдэглээ.

Съездын шиидхэбэринүүдһээ үндэһэлэн мүнөө үеын үйлэ хэрэгүүд тушаа, саашадаа бэелүүлэгдэхэ зорилгонууд тушаа элидхэлшэ үргэнөөр тогтоо.

Хэды хүндэ хүшэр байдалай тохёолдобошье һаань, гүрэнэй ехэ тупаламжын, колхознигуудай, совхозуудай хүдэлмэришэдэй габшагай нэтэрүү ажалай ашаар аймагай ажахынуудай газар таряалангай, мал ажалай продуктнуудые абалга, гүрэндэ худалдалга юһэдэхи табан жэлэй туршада урдахи түсэбтэ табан жэлэйхиһээ һураггүй ургаа. Ороохо, мяха, һү, ноохо абалга бүришье дээшэлһэн байна. Тиигэжэ наймадахи табан жэлэйхитэй сасуулхада, нилээд ехэ мяхан, һүн, ноохон, хартаабха, овощ гүрэндэ тушаагдаа бшуу.

Бодонгуудай, Дзержинскиин нэрэмжэтэ совхозууд, Калининай нэрэмжэтэ колхоз хүдөө ажахын продуктнуудые гүрэндэ худалдаха табан жэлэй түсэб бүхы талааръ дүүргэһэн байха юм. Юһэдэхи табан жэлэй туршада эрхим амжалта туйлаһанай түлөө Калининай нэрэмжэтэ колхоз РСФСР-эй Министрнүүдэй Соведэй, ВЦСПС-эй дамжуулгын Улаан тугта хүртөө.

Промышленность хүгжөөхэ, капитальна барилга эрхилхэ талаар горитой хүдэлмэриин хэгдэһэн, хүн зоной ажаһуудалай ба соёлой эрилтэнүүдые хангаха хэрэгэй яһала һайжарһан тушаа суглаан дээрэ онсолон тэмдэглэгдээ.

Гэхэтэй хамта, элидхэлшэ, мүн суглаан дээрэ үгэ хэлэгшэд аймагай үйлэдбэриин байдал үшөөл һанаһанда хүрэмөөр бэшэ гэжэ ажаглаһан байха юм. Хүдөө ажахын продуктнуудые абалгаар, гүрэндэ худалдалгаар аймаг бүхы дээрээ табан жэлэй түсэбэй ёһоор болоходо, гээгдэлдэ ороһон байна. Хёлгын, Бэшүүрэй, «Сибирь» совхозууд, «Дружба», «Рассвет» колхозууд гүрэндөө ехэ хэмжээнэй ороохо, мяха, һү, ноохо уритэй түсэбтэ табан жэлые үнгэргөө бшуу.

Арбадахи табан жэлэй туршада бэелүүлэгдэхээр хараалагдаһан зорилгонуудые аймагай ажалшад дүүргэхэ гүйсэд арга боломжотой гэжэ Бэшүүрэй коммунистнууд мэдүүлнэ. Энээн тушаа Калининай нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ В. А. Иванов, Дзержинскиин нэрэмжэтэ совхозой парткомой секретарь М. И. Дульянинов болон бусад хэлэһэн байна. Тэдэ нүхэд коллективэйнгээ, үйлэдбэриин түрүүшүүлэй дүй дүршэл тушаа, ерэхэ үедэ бэелүүлхэ зорилгонууд тушаа дэлгэрэнгыгээр хөөрэжэ үгөө.

КПСС-эй XXV съездын заабаринуудые хүтэлбэри болгон, аймагай коммунистнууд, бүхы ажалшад ехэл дэбжэлтэтэйгээр партиин хараалһан түсэб бэелүүлхэ тэмсэлдэ оролсобо. Үйлэдбэриин ашаг үрые, хүдэлмэриин шанар улам дээшэлүүлхэ, ажахынгаа гол фондонуудые, техникэ болон ажалай арга боломжонуудые гүйсэд дүүрэнээр ашаглаха эрмэлзэлтэй байһанаа тэдэнэр элирхэйлнэ. Шэнэ түсэбтэ табан жэлэй туршада Бэшүүрэй ажалшад ороохо абалгаяа урдахи табан жэлэйхидэ орходоо 30—35 процент, хартаабха—20 процент, мяха—22 процент, һү—11 процент, ноохо 10 процент ехэ болгохо зорилго хараалба. Али бүхы малай тоо толгой нилээд олон болохо зэргэтэй.

Эдэ асуудалнуудые амжалтатайгаар шиидхэхын тула түбхын түрүүндэ малай тэжээлэй бата бэхи үндэһэ һуури байгуулха шухала болоно. Энэ зорилго хүсэндэнь хүргэхэ ямар аргатай байһан тушаагаа Бэшүүрэй совхозой парткомой секретарь К. М. Макаров, XXI партсъездын нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ В. Г. Стрекаловский хэлэһэн байна. Уһалууриин бүхы түхеэрэлгэнүүдые ашаг үрэ ехэтэйгээр хэрэглэхэ, газараа һайнаар уһалха, хүрьһыень үрэжүүлхэ асуудалнуудта анхарал онсо хандуулагдаха байһые элирхэйлээ.

КПСС-эй XXV съездын документнүүдые олониитэдэ тайлбарилан ойлгуулха, үзэл сурталай, хүмүүжүүлгын хүдэлмэри һайжаруулха асуудалнууд тушаа суглаан дээрэ горитой анхарагдаа.

«Рассвет» колхозой парткомой секретарь Д. Д. Коршунов, ВЛКСМ-эй райкомой нэгэдэхи секретарь А. Цыдыпов болон бусад коллективүүдтэ ниитэ ойлгуулалжын хүдэлмэрине ямар зэргээр ябуулжа байһан тушаагаа тогтоо.

Арбадахи табан жэлэй түсэб амжалтатайгаар дүүргэхын тула ойрын сагта бэелүүлэгдэхэ хэмжээнүүд тушаа КПСС-эй райкомой нэгэдэхи секретарь А. И. Плотников хэлэһэн байна.

КПСС-эй XXV съездын шиидхэбэринүүдые, КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь нүхэр Л. И. Брежневэй хэлэн тоосоото элидхэл соо табигдаһан зорилгонуудые, хэгдэһэн тобшололнуудые бүри мүнөн һайшааһан, тэдэ хадаа саашадаа бэелүүлхэ дайшалхы программамнай болоно гэһэн шиидхэбэри суглаанда хабаадагшад баталан абаа. Съездын хараалһан асари ехэ зорилгонуудые бэелүүлхэ хэрэгтэ өөһэдынгөө хубитые оруулалсахын тула Бэшүүрэй коммунистнууд бүхы хүсэ шадалаа элсүүлхэ байха гэжэ найдуулба.

С. ДОРЖИЕВ.

АХЫН АЙМАГ

«КПСС-эй XXV съездын дүнгүүд ба аймагай партийна организациин бэелүүлхэ зорилгонууд» гэһэн асуудалаар партиин Ахын райкомой нэгэдэхи секретарь П. Д. Марзаев элидхэл хэжэ, энэ ехэ хуралдаанай баталан абаһан шиидхэбэринүүдые сүм бэелүүлхэ талаар саашадаа хэхэ ажал хүдэлмэри тухайгаа аймагай партийна организациин эдэбхитэд зүбшэбэ. Партиин XXV съездын түйлэй ехэ удха шанартай байһыень энэ суглаанда хабаадагшад нэгэн дуугаар тэмдэглэжэ Эхэ оронойнгоо бүри баян, бүри хүсэтэй болохын түлөө хүсэ шадалаа гамнангүй хүдэлжэ байһан тухайгаа мэдүүлээ.

Аймагай ажалшадай урда арбадахи табан жэл соо табигдажа байһан ехэ зорилгонууд тухай тогтон хэлэхэдээ, партийна эхин организацинуудай ябуулха эмхидхэлэй-политическэ хүдэлмэриин удха шанарые үндэрөөр сэгнэбэ. Партиин зэргые саашадань бэхижүүлжэ, коммунистнуудые хүмүүжүүлгые һайжаруулжа, үйлэдбэридэ болоод ниитын ажал ябуулгада үзүүлэгдэдэг партийна нүлөөгөө гүнзэгырүүлжэ шадаа һаа, XXV съездын шиидхэбэриие сүм бэелүүлхэ арга нүхэсэл олдохо байна гэжэ нүхэр Марзаевай хэлэһэниинь тон зүб.

Орлигой дунда һургуулиин багша А. Ш. Аюшеева, «50 лет Октября» колхозой түрүүлэгшэ А. П. Налханов, Ахын геолого-бэдэрэлгын экспедициин начальник Ю. М. Холод, аймсоведэй гүйсэдкомой хүдөө ажахын управлениин зоотехник В. Л. Манханов, Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ В. Л. Арданов болон бусад элидхэл зүбшэн хэлсэлгэдэ хабаадалсаа. Тиихэдээ партиин съездын абаһан шиидхэбэринүүдые болзорһоонь урид бэелүүлхын түлөө бүхы хүсэ шадалаа элсүүлэн хүдэлжэ байһан тухайгаа мэдүүлбэ.

Ц. ЦЫБДЕНОВ,
КПСС-эй райкомой таһагые даагша.

ХЯАГТЫН АЙМАГ

КПСС-эй Хяагтын райкомой ээлжээтэ пленум дээрэ КПСС-эй XXV съездын дүнгүүд ба аймагай партийна организациин бэелүүлхэ зорилгонууд тухай асуудал зүбшэн хэлсэгдэбэ. Партиин Буряадай обкомой бюрогой гэшүүн, Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Соведэй түрүүлэгшэ, КПСС-эй XXV съездын делегат Н. Б. Пивоваров тус асуудалаар элидхэл хээ. Тиихэдээ партиин XXV съездын хүдэлмэри тухай, тэндэ баталагдан абтаһан «СССР-эй арадай ажахые 1976—1980 онуудта хүгжөөхэ гол шэглэлнүүд» тухай онсо тогтоһон, Хяагтын аймагай ажалшадай урда табигдажа байһан ехэ зорилгонууд тухай дэлгэрэнгыгээр хөөрэһэн байна.

Хяагтын зэрэлгэ-нэхэлгын фабрикын директор П. М. Виноградов, КПСС-эй Хяагтын райкомой нэгэдэхи секретарь П. М. Павлов, «Родина» колхозой парткомой секретарь П. И. Степанов, Ехэ-Нугын совхозой ахалагша хонишон А. Ц. Токтохоева, Хяагтын горсоведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ С. М. Климов, «Пограничный» совхозой директор В. В. Матхеев, Наушкын дунда һургуулиин директор В. В. Ашнихаев, «Заря» колхозой түрүүлэгшэ Нечаев А. Г. болон бусад элидхэл зүбшэн хэлсэлгэдэ хабаадалсажа, КПСС-эй XXV съездын удха шанарые үндэрөөр сэгнэһэн, тэрэнэй абаһан шиидхэбэринүүдые дүүргэхын түлөө коммунист бүхэн, совет хүн бүхэн хүсэ шадалаа, эрдэм шадабаряа гамнангүй хүдэлхэ ёһотой гэжэ мэдүүлһэн байна.

Л. ИГУМНОВА,
аймагай газетын хүдэлмэрилэгшэ.

МУХАР-ШЭБЭРЭЙ АЙМАГ

Мухар-Шэбэрэй аймагай партийна организациин эдэбхитэдэй суглаан боложо дүүрэбэ. «Партиин XXV съездын дүнгүүд ба аймагай партийна организациин бэелүүлхэ зорилгонууд тухай» асуудалаар КПСС-эй Буряадай обкомой бюрогой гэшүүн, Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Соведэй түрүүлэгшэ, партиин XXV съездын делегат Н. Б. Пивоваров элидхэл хэжэ, арбадахи табан жэл соо Мухар-Шэбэрэй ажалшадай урда табигдажа байһан ехэ зорилгонууд тухай дэлгэрэнгыгээр хөөрэбэ. Гадна, съездын абаһан шиидхэбэринүүд тухай онсо тогтон хэлээ.

«Загански» колхозой механизатор, КПСС-эй XXV съездын делегат Г. И. Миронов сугларагшадай урда үгэ хэлэбэ. Тиихэдээ съездын хүдэлмэри тухай һонирхолтойгоор хөөрэхэнөө гадна, арбадахи табан жэл соо совет арадай һуудал байдал һайжаруулха, хото болон хүдөөгэй илгаае усадхаха, үйлэдбэриин ашаг үрые дээшэлүүлхэ талаар партиин XXV съездын абаһан шиидхэбэринүүдэй удха шанарые үндэрөөр сэгнээ, энэ хараа түсэбүүдые бэелүүлхэ талаар юун хэгдэхэ ёһотойб гэжэ онсолоо. Үгынгөө түгэсхэлдэ нүхэр Миронов КПСС-эй XXIV съездһээ XXV съезд болотор манай оронойхүгжэлтые харуулһан альбом аймагайнгаа партийна организацида бэлэг болгон барюулба.

Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой партбюрогой секретарь А. М. Калашников, «Родина» колхозой түрүүлэгшэ К. Л. Белоусов, Суулгын совхозой хоёрдохи отделениие эрхилэгшэ Ю. М. Платонов, «Бурятмежколхозстрой» трестын Мухар-Шэбэрэй ПМК-гай начальник С. Г. Ревенский болон бусад элидхэл зүбшэн хэлсэлгэдэ хабаадалсажа, арбадахи табан жэлэй түрүүшын жэлэй даабаринуудые амжалтатайгаар, бэелүүлхын түлөө эдэбхитэйгээр хүдэлнэбди гэжэ коллективүүдэймнай гэшүүд мэдүүлнэ гээд онсо тэмдэглэһэн байна.

Б. ЖАМБАЛОВ,
манай корр.

УЛАМ ЭРШЭТЭЙГЭЭР

Манай Баргажанай леспромхозой коллектив юһэдэхи табан жэлэй даабари болзорһоонь урид дүүргэхэ гэһэн мүрысөөндэ эдэбхитэйгээр хабаадалсажа, һара, жэл бүриингөө даабари үлүүлэн дүүргэдэг һэн. Модо бэлэдхэхэ, шэрэхэ табан жэлэй даабари 4 жэл 10 һарын туршада дүүргээ бэлэн. Ажалай бүтээсые 35,5 процентээр дээшэлүүлээ. Коллективнай 1975 ондо плангаа һайн үрэ дүн туйлаһан юм. СССР-эй Ой модоной, модо болбосоруулгын промышленностиин министерство, профсоюзай ЦК юһэдэхи табан жэлэй, 1975 оной дүнгөөр леспромхозоймнай коллективые Хүндэлэлэй хоёр дипломоор шагнаһан байна.

Һаяшаг леспромхозоймнай коллектив Соёлой ордондо сугларжа, баярай суглаа үнгэргэбэ. Энэ суглаанда «Забайкаллес» нэгэдэлэй генеральна директор Д. Д. Серебренников хабаадалсажа, леспромхозой коллективтэ СССР-эй Ой модоной, модо болбосоруулгын промышленностиин министерствын Хүндэлэлэй хоёр дипломо барюулба.

— Коллективэймнай ажал хүдэлмэри нимэ үндэрөөр сэгнэгдэбэ. Бидэнэр саашадаа бүри шангаар хүдэлжэ, амжалтаяа улам ярьбадхахын, арбадахи табан жэлэй даабари болзорһоонь урид дүүргэхын тула үсэд нэтэрүүгээр тэмсэхэ болонобди. Байгша оной нэгэдэхи кварталай даабариһаа гадуур 12 мянган кубометр модо бэлэдхээбди. Энээгээр һанаагаа заһаха эрхэгүйбди. Үдэр бүри улам эршэтэйгээр хүдэлжэ, даабаряа үлүүлэн дүүргэхэ арга шадал бидэндэ бии, — гэжэ леспромхозой директор К. И. Арсеньев баяртайгаар мэдүүлбэ.

Манай коллектив партиин XXV съездын шиидхэбэринүүдые бодото дээрэнь бэелүүлхэ хүсэл эрмэлзэлтэйгээр хүдэлнэ.

С. ВШИВКОВ.

Улаан-Үдын нарин сэмбын комбинадта комсомол-залуушуулай бригаданууд кварталай түсэб үлүүлхэ гэһэн уряа доро ажаллана. Сэмбэ нэхэгшэ Надежда Селиверстова үдэр бүриингөө халаанай даабари сүм дүүргэжэ, нүхэдэйнгөө дундаһаа онсо шалгарна. Мүнөө Надежда Селиверстова II кварталай түсэбөөр ажаллажа байнхай.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: сэмбэ нэхэгшэ Надежда Селиверстова ажалдаа.

Б. ГАДЬЯНОВАЙ фото.

СЕЯЛКЭНҮҮД ПОЛИДО ГАРГАГДАБА

СТАВРОПОЛЬ. (ТАСС-ай корр. Н. Стяжкин). Ставрополиин талата районуудай механизаторнууд газарай хүрьһэнэй һайнаар гэдэһэн наруули дулаан хүндынүүдтэхи полинууд дээрэ ороohото ургамалнуудые тарижа эхилбэ. Хизаарай колхоз, совхозуудта 2 миллионһоо үлүү гектар дээрэ ороohoго ургамалнууд (намарай ба хабарай) таригдаха байна.

Петровско районой «Правда» колхозой механизаторнуудай тарилгын графигые бусад ажахынуудай таряашад анхаралдаа абахые оролдоно. Эндэ богони болзор соо, хүдэлмэриин гурбан үдэрэй туршада, ешмээн, горох ба бобос таригдан һуулгагдаха юм.

ТАРЯАЛАНГАЙ ЭКОНОМИКО

БРЯНСК. (ТАСС-ай корр. Д. Кузнецов). Эрдэм, техникын бүхэсоюзна семинар эндэ нээгдэжэ, хартаабха таринжа ургуулха хүдэлмэриин эмхидхэлые промышленна үндэһэ һуури дээрэ табиха тухай асуудалые зүбшэн хэлсэнэ.

Һүүлэй жэлнүүдтэ оронойхартаабха ургуулдаг гол районуудта — Росси Хара бэшэ хүрьһэтэ зонодо, Прибалтикада, Белоруссида, Украинын Полесидэ үйлэдбэриие ашаг үрэ ехэтэй болгохо талаар горитой юумэн хэгдээ гэжэ гэрээндэ хабаадагшад тэмдэглэбэ. Тусхай шэглэлтэй ехэ ажахынууд эмхидхэгдэн байгуулагдаа, һалбари оньһон техникээр улам ехээр хангагдаа. Бии байгаа машина түхеэрэлгэнүүдые һайнаар хэрэглэһэнэй, хүдэлмэрээ эрхим һайнаар эмхидхэһэнэй ашаар түрүү колхоз, совхозууд ажалай гаргашые дунда зэргээр хоёр дахин бага болгобо, ажалай бүтээсые гурба-дүрбэ дахин ехэдхэбэ. Брянска область дотор хартаабха таринжа ургуулгые промышленна үндэһэ һуури дээрэ түрүүлэн табиһан «Громыка» гэжэ совхозой Н. А. Степаненкын звено энэ талаар жэшээ харуулһан байна.

ТҮРҮҮШЫН ПОЕЗД

ТЮМЕНЬ. (ТАСС-ай корр. В. Жиляков). Баригдажа байһан Сургут-Нижневартовск гэжэ түмэр замай 57-дохи километртэ байдаг Ульт-Ягун гэжэ станцида хүдэлмэриин түрүүшын поезд ерэбэ. Тэрэ автомашинануудые, бульдозернуудые, байрын гэрнүүдэй хэрэгсэл түхеэрэлгэнүүдые асараа.

Холын хойто зүгэй харгы хоёр шэглэлээр: Сургудһаа болон нефтьтэ Самотлорһоо баригдана. Ажалайнгаа болзорые жэлһээ үлүү сагаар уридлан, барилгашад 122 километр харгы дээрэ рельс табиба. Хэдэн миллион кубометр газар малтагдаһан, 20 гаран ехэ, бага хүүргэ баригдаһан, хэмэл барилганuудта 10 мянга гаран кубометр бетон һуулгагдаһан байна.

ХУРДАН ТҮРГЭН РЕЙС

ВЛАДИВОСТОК. (ТАСС-корр. Н. Моисеев). «Тоболлес» гэжэ теплоходой экипаж, Зүүн портын Лесной районой коллектив социалис мүрысөө дэлгэрүүлхэ тухай табан жэлэй договор баталба. Түсэбһөө гадуур ашаа зөөхэ, портдо суднануудай зогсолгые бага болгохо арга нөөсэнүүдые үдэр бүри элирүүлэн олохо шухала гээд энээн дотор хараалагдана.

Энэ мүрысөөнэй ашаар коллективүүд үндэр үрэ дүнгүүдые туйлана. Түрүүшын рейсэй дүнгүүд энээниие элирхэйлэн гэршэлбэ.

БУРГААСТАЙН БЭРХЭ ТУГАЛШАН

Ажалаар бэеэ шэмэһэн хүн хэзээдэшье зон нүхэдэйнгөө, айл аймагайнгаа дунда хүндэтэй байдаг гээшэ. Сэлэнгын аймагай Химнын совхозой Бургаастайн үүлтэртэ малай һү һаалиин фермын тугалшан Мария Филипповна Жертанова эгээл тиимэ хүндэтэй хүнүүдэй нэгэн болонхой.

Энэ эхэнэр үнинһөө хойшо мал ажал дээрэ хүдэлнэ. Мал адуулха, үнеэ һааха, нарай тугалнуудые харууһалха талаар Мария Филипповна ехэ дүршэлтэй болоһон. Тэрэ Бургаастайн фермэ дээрэ анха түрүүн һаалишанаар хүдэлжэ эхилһэн байгаа. Тиихэдээл ажалдаа амжалта туйлажа, аймагай түрүү һаалишадай зэргэдэ жагсажа эхилһэн юм.

Мүнөө Мария Филипповна табадахи жэлээ тугалшанаар хүдэлжэ байна.

— Нарай тугал харууһалха гээшэ харюусалгатай хэрэг. Нялха, заахан мал хайшан гэжэ харууһалха тухай зүбшэл заабари зооветеринарна мэргэжэлтэд үгэжэ, миниин ажалда ехэ туһа хүргэнэ, — гэжэ Мария Филипповна хөөрэнэ.

Сагай ошохо тума Мария Филипповна ажал хүдэлмэридөө дүршэжэ, мүнөө бүхы Сэлэнгэ нютаг соогоо бэрхэ тугалшан гэгдэдэг болонхой.

— Нарай тугалнуудые гарзагүйгөөр томо болгохо гээшэ аргагүй харюусалгатай, хүндэтэй ажал юм. Даб гэһээр лэ эдэшни хүйтэ абажа, элдэб үбшэндэ дайрагдажа магад. Тиимэһээ тугалшанаар найдамтай хүнүүдые табинабди. Мария Филипповна нарай мал харууһалхадаа, шадамар бэрхэ юм. Тэрэнэй харууһалһан мал ходоодоо тобир тарган, бултадаа бүрин бүтэнөөр ехэ болодог юм, — гэжэ совхозой ахамад зоотехник Иннокентий Николаевич Шобогоров хөөрэнэ.

Мария Филипповна Жертанова өөрынгөө баян дүршэл тухай манда хөөрэжэ үгэһэн юм. Мария Филипповна тугалай гарамсаар эхэдэнь һайса долёолгодог. 20—30 минутын үнгэрхэдэ, тэдэндээ эхынь бүлеэхэн уураг эдюулдэг. Түрэхэһөө хойшо табан хоногой туршада 2—2,5 час болоод лэ 500—800 грамм хүрэтэр эхынь уураг эдюулдэг. Энэл табан хоногые Мария Филипповна нарай мал түлжүүлхэдэ эгээл харюусалгатай үе гэжэ тоолодог.

— Тугалда массаж хэхэдэ, тэрэ һураггүй дэргэлэн болодог, эдихэлшье һайжардаг юм. Тиихэдэ ууурагаа һайса хүхэһэн мал бэлээр тэбеэрдэг. Яахадааб гэхэдэ, эхынь уураг соо тугалда хэрэгтэй микроэлементнүүд бии ха юм. Энээниие би өөрынгөө дүй дүршэл дээрэһээ һайса ойлгожо абааб, — гэжэ Мария Филипповна хөөрэнэ.

Нарай тугалнуудые нэгэл сагта эдеэлүүлхэдэ ехэ һайн байдаг, тэрээндээ дададаг, эдеэлхэ дураниинь нэгэл хэмдээ хүрэдэг байна.

Элдэбын халдабарита үбшэндэ малай нэрбэгдэхэгүйн тула байрыень, хүхэдэг хүхэлтэнүүдыень ходоодоо сэбэр байлгаха гэжэ тугалшан оролдодог. Сэбэр байрада байһан, зүбөөр эдеэлүүлэгдэһэн мал юундэ һайнаар тэбеэрхэгүйб? Мария Филипповна тугалнуудаа үдэртэ гурба дахин эдеэлүүлдэг. Тиихэдээ гурбан килограмм һү килограмм-килограммаар хубаарилаад үгэдэг байна. Түрэһөөр арба хоноһон хойнонь нэгэ тугалда үдэртэ дүрбэн килограмм һү үгэдэг, һүүлээрнь үшөө нэмэжэ, табан килограмм болгоно. Хоёр һаратай бололон тугалнуудта һү үгэхэеэ болижо, зургаан килограмм хүрэтэр машинадагдаһан һү уулгана, үбһэ үгэнэ. Одоол гурбан һаратай болоходоо тугалнууд ехэ мал шэнги имагтал үбһэ, холимог тэжээл, бурдууг эдидэг гээшэ.

Тугал эхэһээ түрэхэһөө хойшо дабһа, модоной хөө, мел, улаан шабар, яһанай гурил эдидэг байха юм. Витамин элбэгтэй нимэ тэжээл эдихэдээ, нарай малай бэе түргэн боргожодог байна.

Март һара эсэслэхэ, наратай дулаан үдэрнүүд болоно. Мария Филипповна тугалнуудаа сэбэр агаарта газаа нэгэ-хоёр часай туршада ябуулдаг, үдэртөө гурба-дүрбэ дахин сэбэр уһаар ундалуулдаг.

Үнгэрһэн 1975 ондо Мария Филипповна Жертанова бүхыдөө 175 тугал зургаан һаратай болотороо харууһалаад, тэдэнээ ондоо гүүртэдэ эльгээһэн байна. Тиихэдээ шэгнүүрыень сүүдхын 800—850 граммаар нэмээһэн юм. Мүнөө энэ түрүү малшан 45 тугалтай. Бултадаа тамир тэнхээ һайтай, нэгэшье үбшэлһэн тугал байхагүй. Жэлэй эхинһээ хойшо тугалнуудайнгаа тус бүриин шэгнүүр сүүдхэдэ 750—750 граммаар нэмээһэн, нэгэшье мал гарзалуулангүй хүдэлжэ байна.

Хори гаран жэл соо мал ажал дээрэ хүдэлһэн энэ эхэнэрэй абьяастай ажалынь үндэрөөр сэгнэгдэжэ, партиин обкомой, райкомой, мүн совхозой дирекциин, парткомой Хүндэлэлэй грамотануудта оло дахин хүртэһэн байна.

Б. ШИРЕТОРОВ.

Жалсан ... Генинов Хэж... хоздо хонишон... ладаг юм. Нүхэр ... вэй отара жэл... бүхэндэ 100 эх... бүриһөө 100 гар... абадаг юм. Мүнөө ... ниновэй отарын... эхэ хонин бүри... хүрьга абаад, ... түлжүүлжэ байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ ... гарһаа): ахалаг... шон Ж. Генинов ... хүбүүнтэеэ хо... һэ үгэжэ байна.

Д. САМБУЕВАЙ ...

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Ук...

СССР-эй ПРИБОР БҮТЭЭЛГЫН, АВТОМАТИ... ХЭРЭГСЭЛНҮҮДЭЙ БА ХҮТЭЛБЭРИ... ТҮХЕЭРЭЛГЭНҮҮДЭЙ МИНИСТЕРСТ... ПРЕДПРИЯТИНУУДАЙ, ЭМХИНҮҮДЭ... ХҮДЭЛМЭРИШЭД, ИНЖЕНЕРНО-ТЕХНИЧ... ХҮДЭЛМЭРИЛЭГШЭД БОЛОН АЛБА ХААГ... СССР-эй ОРДЕН, МЕДАЛЬНУУДААР ШАГ... ТУХАЙ

Түсэбтэ юһэдэхи табан жэлэй даабаринуудые ... дээ туйлаһан амжалтануудайнь түлөө шагнаха:

Буряадай АССР-һээ

АЖАЛАЙ УЛААН ТУГАЙ ОРДЕНООР

Ткач Мария Терентьевнае — СССР-эй 50 ... нэрэмжэтэ Улаан-Үдын «Теплоприбор» заводой ...

«ХҮНДЭЛЭЛЭЙ ТЭМДЭГ» ОРДЕНООР

Макаренко Владимир Фёдоровичые — СССР-... лэй ойн нэрэмжэтэ Улаан-Үдын «Теплоприбор» ... токарь.

АЖАЛАЙ АЛДАР СОЛЫН III ШАТЫН ОРД...

Бутрин Валерий Александровичые — СССР-... лэй ойн нэрэмжэтэ Улаан-Үдын «Теплоприбор» ... слесарьнүүдэй бригадир.

«АЖАЛДАА ШАЛГАРҺАНАЙ ТҮЛӨӨ» МЕДА...

Рябев Альберт Афанасьевичые — «Востоксиб... матика» трестын Эрхүүгэй хабсаралга-заһабари... хай управлениин Улаан-Үдын участогай хүдэл...
Эрдынеев Гомбо Будаевичые — СССР-эй 50 ... нэрэмжэтэ Улаан-Үдын «Теплоприбор» заводой ... электрик.

СССР-эй Верховно Соведэй Прези...
Түрүүлэгшэ Н. ПОДГОР...

СССР-эй Верховно Соведэй Прези...
Секретарь М. ГЕОРГА...

Москва, Кремль.
1976 оной мартын 12.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Ук...

РСФСР-тэ АЖАҺУУДАГ, ОЛОН ҮХИБҮҮД... ЭХЭНЭРНҮҮДТЭ «ЭХЭ ГЕРОЙ» ГЭҺЭН ХҮНДЭТЭ НЭРЭ ЗЭРГЭ ОЛГОХО ТУХАЙ

Арба, арба гаран хүүгэдые түрэһэн, хүмүү... эхэнүүдтэ «Эхэ-Геройн» хүндэтэ нэрэ зэргэ олгоха, ... Герой» гэһэн орден, СССР-эй Верховно Соведэй ... диумэй грамотануудые барюулха:

Буряадай АССР-һээ
Айсуева Евдокия Базаровнада — Зэдын аймагай «Мир» колхозой колхозница.
Бадмаева Дулмажаб Дугаровнада — Хурамхаанай аймагай Хурамхаан тосхоной гэрэй эзэн эхэнэр.
Бакшеева Татьяна Михайловнада — алба хаагша, Яруунын аймаг.
Гергешкинова Екатерина Дымбрыновнада — ... аймагай «Восточ... ны» колхозой колхо...
Нимаева Одон ... доржиевнада — Хори... магай хүдэлмэрилэг...
Цырендоржиева ... Очировнада — Бэшү... магай хүдэлмэришэн.
Цыренжапова Р... гаровнада — Хяагтын ... гай «Пограничный» ... зой хүдэлмэришэн.

СССР-эй Верховно Соведэй Прези...
Түрүүлэгшэ Н. ПОДГОР...

СССР-эй Верховно Соведэй Прези...
Секретарь М. ГЕОРГА...

Москва, Кремль.
1976 оной мартын 24.

СОВЕТ-ОРОН: ШЭ... ҺОНИ...

Теплоход дээрэ... грамма абтаба. Т... рейс хурдан түргэ... рөө гэжэ энээн дотор ... дэнэ.

КОЛХОЗ ХООРО... АВТОМАТИЧЕС...

КЫЗЫЛ. (ТАСС-а... Тувын АССР-эй хүб... сохи Эрзин тосхо... номертой автомат ... ашаглалгада ор... Энээнэй туһаламжаар ... колхозуудтаяа холбо... саан тогтоогдоо. Э... һуугшад оронойнго... шье хото городтой ... тогтоохо аргатай ба...

Мүнөө автономито ... ликын бүхы шахуу ... тосхонууд АТС-тэй ... хой. Эдэнэй зарим... тээнь тодхогдон ... түхеэрэлгэнүүд һал... һабарилагдана. Ту... диорелейнэ лини ... байна. Һаяар хэдэ ... рин тосхонуудай ... «Орбитаар» те... дамжуулгануудые ... болохо юм.

НИКОЛАЙ ГАСТ... МУЗЕЙ

МУРОМ. (Влади... область). (ТАСС-... А. Белкин). Совет... сай Герой Николай ... лын һураһан Ш... һургуулида дурасх... зей нээгдэбэ. Эсэг... хамгаалгын дайнай ... тэ эрэлхэг совет ... һан бомбардировщи... шис танкнуудай ... цистерннүүд худ... лүүлжэ, мүхэшэгүй ... шалга гаргаһан байд...

Багшанарай, ... ба хотын олониит... тэй хабаадалгатай... байгуулагдаа. Н. ... комсомолдо оро... нист болоһон, Ф. ... жинскиин нэрэмжэт... воз бүтээлгын заво... лаһан тухайнь энэ... дааша зүйлнүүд ...

БУРЯАД ҮНЭН

Арадай Хиналта

Партийна, советскэ органуудаар абтаһан шиидхэбэринүүдэй дүүргэлтые арадай хиналтын органууд ходо хинажа, шалгажа байха ёһотой гэжэ КПСС-эй XXV съезд дээрэ нүхэр Л. И. Брежнев хоосото элидхэл соогоо хэлээ һэн.

Партиингаа XXV съездын табиһан эдэ зорилгонуудые хэрэг дээрэнь бэелүүлхын түлөө тэмсэн, республикымнай аймаг, районуудай арадай хиналтын комитедүүд, предприяти, организаци, колхоз, совхозуудай гол бүлэгүүд, постнууд нилээд хүдэлмэри ябуулжа байна.

Арадай хинагшадай хэхэ, бэелүүлхэ хүдэлмэри тон ехэ гээшэ. Тэдэнэр мүнөө үйлэдбэриин ашаг үрэ дээшэлүүлхын, шанар һайжаруулхын, социалис зөөри аршалхын, совет хуули ёһо сахихын түлөө бүхы хүсэ шадалаа зорюулха уялгатай.

Хүдөө нютагта тон харюусалгатай хаһа саг ерээд байна. Уданшьегүй хабарай тарилгын хүдэлмэри эхилхэнь, малай үбэлжэлгэ хүндэшэг байдалда үнгэрнэ, адууһа малай түл олоор абагданхай. Эдэнние эмхитэй һайнаар үнгэргэхэ хэрэгтэ арадай хинагшад хубитаяа оруулха уялгатай.

...ЭН БУСААР ХАНДАХА ...БАДАЛТАЙ ТЭМСЭХЭ

...ын экономико ганса ...элэй болон технологи... хүдэлмэриһээ бэшэ, ... ба совхозуудай эд ... зэр зэмсэгэй, тех... үхеэрэлгын хэр зүбөөр ...гдэдэгһээ, гаргаһан ...иин шанарһаа дул... ...аг.

...лис зөөри сахиха гээ... бүхэнэй зайлашагүй ... болоно. Хамтын зөө... ...ээн ёһоор хандаха яба... ...анайда заншанхай гэжэ ...эхэ шухала. Гэбэшье ... буса ябадал али ... дайралданал даа.

...эй үедэ колхоз, совхо... ...й зөөридэ зарим хүнүү... ...эн бусаар хандажа, гай ...эһыень арадай сүүдэй, ...ратурын эрилтээр ...хэ асуудал хаража ...имэ дутагдалнууд за... ...үнүүдэй хайхарамжа... ...бадалһаа гарана гэжэ ...дэгдэнэ.

...куратурын хүдэлмэ... ...эд болон олониитэ гол ... хуули бусын яба... ...дхалгада һаналаа ... Абаһаар анха... ...гүй жэжэхэн дутаг... ...д хожомоо ехэ ...ябадалда хүргэдэг бай...

...лһан малнуудые ве... ...рна врачай табиһан ... ёһоор тбоһоонь гар... ...хадаа хиналта, бү... ...ай хүдэлмэриие һай... ... гэжэ тэмдэглэл...

... талаар яһала хүдэл... ябуулагдадаг. Зарим ...эрилэгшэд гарзалһан ... түлөө харюусалгада ...уулагдаһан байна. ...о эзэн бусаар ханда... ...дал гаргагшад үнгэ... жэлэй туршада 28 ... түхэриг түлэһэн бай...

...иска отделениин ...нэ Л. Н. Фро... ...алшан А. В. Бель... гэгшэд мал гарза... ...ингаа түлөө 4942 ... түлэжэ һалаһан ... Энэ совхозой ахалаг... ...он Л. С. Чупышев ... олоор гарзалуулжа, ... түхэриг түлөө.

Галай аюулһаа һэргылхэ ябадалые хүсэд сахингүй байһанайнь түлөө Уланай колхозой колхозник Г. Д. Бубеевтэ 7069 түхэригэй яла ашагдаа. Тиихэдэ Хилганын колхозой бухгалтер Базаров худал хуурмаг саарһа зохёожо, мүнгэ эдиһэнэйнгээ түлөө хоёр жэлээр эрхэеэ хаһагдаһан байна.

Колхоз, совхозуудта үзэгдэдэг эдэ бүхы дутагдалнууд хиналта шалгалтын хүдэлмэриин һулаһаа болоно гэжэ тэмдэглэлтэй. Мүнөө колхоз, совхозуудай экономико бэхижэжэ, тэдэнэр өөһэд хоорондоо, элдэб эмхи зургаануудтай нягта холбоо барисаатай байдаг.

Колхоз, совхозуудай ажал ябуулгые, мүн социалис эд зөөри хинан шалгаха хүдэлмэри Хүдөө ажахын министерствэдэ даалгагдаһан гээшэ. Аймагай гүйсэдхэхэ комитедэй хүдөө ажахын управлени энэ талаар саг үргэлжэ хүдэлмэри ябуулжа байха ёһотой аад, анхаралаа багаар табина, дутуу дундануудта хайша хэрэгээр хандана гэжэ хэлэхэ хэрэгтэй. Колхоз, совхозуудай финансын байдал жэл бүри шалгагдажа байха зэргэтэй аад, мүртэй юумэ хэгдэнэгүй.

Социалис зөөриие сахиха талаар һэргылэмжын хүдэлмэри партийна, комсомолой, профсоюзай организацинууд, нүхэдэй сүүдүүд, арадай һайн дуранай дружинанууд ходо ябуулжа байха ёһотой юм. Гэхэтэй хамта, олонхи ажахынуудай хүтэлбэрилэгшэд энэ эрхэеэ хүсэдөөр хэрэглэнгүй, өөһэдөө али болохоор хэмжээ абахаяа оролдодог.

Арадай хиналтын комитет, аймагай прокуратура, аймагай Соведэй гүйсэдхэхэ комитедэй хүдөө ажахын управлени колхоз, совхозуудай байдал ходо шалгажа, дутагдалнуудыень усадхажа байха ёһотой.

В. ФИЛОНОВ,
Баргажанай аймагай арадай хиналтын комитедэй түрүүлэгшэ.

ДУТАГДАЛНУУДАА САГ СООНЬ УСАДХАХА

Би үнихэнэй арадай хиналтын гол бүлэгые даагшаар хүдэлжэ байнхайб. Яһала дүй дүршэлтэйшье болооб гэжэ һананам. Эмхидхэлэй хүдэлмэриһөө амжалтын дулдыдадагынь мэдээжэ ааб даа. Тиимэһээ хараалһан түсэбөө алдуурингүй дүүргэжэ байхые оролдодогбди.

Манай арадай хиналтын бүлэгтэ 53 гэшүүн тоологдоно. Гол түлэб мэргэжэлтэд болон ажалша бэрхэ, эдэбхитэй хүнүүд. Тэдэнэй хэниинье үзэгдэһэн дутуу дунданууднтай эбсэдэггүй, дары хэмжээ абхуулжа, усадхажа һалаагүйдөө һанаагаа амардаггүй гэжэ хэлэлтэй.

Бидэнэр үбһэ хурьалгада, таряа хадалгада гү, али үбэлжэлгэдэ бэлэдхэлэй хүдэлмэриин хэр ябуулагдаһыень заатагүй шалгажа үзэдэгбди. Мүнөө манай совхоздо түл абалга үргэлжэлһөөр. Энээнтэй хамта бидэнэр түл абалгын хэр зэргэ ябажа байһыень шалгажа үзэһэн байнабди.

Арадай хинагшад Ф. Л. Хараханов, Е. Л. Серых гэгшэд совхозой нэгэдэхи отделениин Шара-Хүндын, Хүйтэн-Хоолойн, Шэбэрэй отаранuудаар ябажа шалгалта хэһэн юм. Эдэ отарануудта олон дутуу дунданууд элирүүлэгдэһэн байна. Нэн түрүүн түл абалгада бага анхарал хандуулагдадаг, хэмэл һүөөр хангагдадаггүй, дабһаар, тэжээлэй брикедээр дуталдадаг байба.

Д. Жигжитовэй даадаг отара дээрэ хаамжанууд үгы. Отделениин хүтэлбэрилэгшэдтэ эдэ дутуу дунданануудые дары усадхаха гэһэн һануулга хэгдээ һэн. Эдэ дутагдалнууд саг соогоо усадхагдаһан байха юм.

Хирэ хирэ болоод лэ шалгалта хэгдэжэ байдаг. Урдань шалгагдаһан газараа дахин эрьежэ шалгаха ушар али олон гарадаг.

Бүри һаяшаг, мартын эхеэр, арадай хинагшад В. Машанов, В. Дубровский, В. Ситников гэгшэд Шэбэгэ, Боом, Жаргаланта гэжэ газарнуудта оршодог отарануудые шалгажа үзэһэн байна. Эндэ баһал олохон дутагдалнууд элирүүлэгдээ.

Ханда Чимитдоржиева 523 толгой хони харууһалжа байдаг юм. 343 хурьга абажа үрдеэ. Нэгэшье толгой хурьга гарзалуулаагүй. Гэбэшье, үбһэниинньшье, холимог тэжээлынь дууһанхай. Мүн иимэ байдал Боомой отара дээрэшье үзэгдэнэ. Ринчин-Ханда Долгорова даажа абаһан 510 хониһоо 307 хурьга абаад, 11 хурьгаяа гарзалуулба.

Ямар шалтагаан дээрэһээ иимэ байдалда орожо эхилээб гэжэ хаража үзэхэдэ, үни хадаа хонидойнь эдихэ үбһэн, холимог тэжээл дууһанхай. Чимитдоржиевадал адли хонидоо бэлшээриин хүсөөр байлгадаг байба. Иимэ байдалда хурьгалһан хонидые нарай хурьгадые байлгахада һайн үрэ дүнгэй хүлеэгдэхэгүйнь эли ааб даа.

Арга барагдажа, шарга газардахадань, дээрэ дурсагдаһан отаранuудта директорэй фондһоо үбһэн, холимог тэжээл, талханай үлэгдэл үгтэхэ баатай болоһон байна.

Тэжээлэй рационой хойноһоо муугаар харууһалһанайнь түлөө совхозой зоотехнигтэ һануулга хэгдэһэн юм.

Жаргалантын отарада 14 хурьган гарзалһан байна. Хурьгадай байра соо шингтэй, хүйтэн, хлорно избёосхо хаягдаагүй, үгтэхэ һүниинь дуталдадаг байба. Эдэ бүхы шалтагаанһаа болоно, хурьгад гарзалаа. Зэргэлээд байһан отарадань Н. Ямодаева хүдэлдэг юм. Эндэ хоёр хонин, хоёр хурьган гарзалаа. Эндэ үбһэниинь дууһанхай, дабһан үгы.

Дурсагдагша дутагдалнуудые дары усадхаха талаарнь отделениие эрхилэгшэ И. Тутаев ахалагша врач М. Дашицыренов хоёрто һануулга хэгдэжэ, хэмжээн абтагдаһан байна.

Иигэжэ үзэгдэһэн дутагдалнуудые саг сооhь усадхажа байхадаа, ажал хүдэлмэри хэзээдэшье урагшатай ябадаг гэжэ һананам.

А. ЧУМАКОВ,
Хоринн аймагай Удын совхозой арадай хиналтын гол бүлэгые даагша.

Улаан-Үдын судна бүтээлгын заводто фрезеровщигоор хүдэлдэг А. П. Бартуков халаанайнгаа даабариие 140—150 процент дүүргэнэ. Өөрынгөө шухала ажалһаа гадуур харуулдагшын, тошылдогшын мэргэжэл һайн мэдэдэг юм.

Тус заводто арбан табан жэлэй туршада хүдэлхэ зуураа, Алексей Павлович «Коммунис ажалай ударник» гэһэн хүндэтэ нэрэ зэргэдэ хүртөө һэн. Гадна нийтын ажабайдалда эдэбхитэйгээр хабаадалсажа, заводой комитедэй гэшүүнээр һунгагдаһан юм.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: А. П. Бартуков.

И. ТОКМАКОВАГАЙ фото.

ЗҮБ ЗАМААР

Зүүн Сибириин түмэр замай Улаан-Үдын отделениин граждан түхеэрэлгын дистанцида хүдэлдэг арадай хиналтын бүлэгэй хүдэлмэри жэшээтэ һайн гэжэ тэмдэглэлтэй. Олон зуу модондо түмэр зам зубшаад гэр байранууд, шэнэ барилганууд болон һургуули, яслинууд жэрылдэн һунадаг. Мүн баһа албанай байранууд Кижа станциһаа Наушки, Сэлэнгэ станци хүрэтэр һубаридаг. Эдэ байрануудые һайн байлгалга саг үргэлжэ заһабари хүүлэһэнһээ дулдыдаха болоно.

Энэ ушарта заримгын материалнуудай заһабарилгада хэр зүбөөр ашаглагдадаг, хэрэглэгдэдэг тухайнь дистанциин хүтэлбэрилэгшэд үргэлжэ шалгажа байха аргагүй.

Эгээл эндэ арадай хиналтын гэшүүд партийна организациин, дистанциин хүтэлбэрилэгшэдэй түшэг тулгууринь болоно үгэдэг.

Тус бүлэгэй түрүүлэгшэ Валентина Алексеевна Даханова гэшүүдээ участогуудта зүбөөр хубаарилжа, саг соонь даабари үгэжэ байдаг юм. Хэжэ байһан хүдэлмэри тухайгаа партийна бюрогой зүблөөн дээрэ гү, али коллективэйнгээ хамтын суглаан дээрэ тоосодог заншалтай. Арадай хиналтын бүлэгэй гэшүүд партийна бюро дээрэ баталагдаһан түсэбэй ёһоор хүдэлдэг. Энэнь тэдэнэй нэрэ хүндые дээшэлүүлнэ бшуу.

Арадай хиналтын бүлэгэй гэшүүд 25 шалгалта хэһэн байха юм. Ажалай журам хазагайруулһан ябадал, ажал хүдэлмэриин дүнгэй согсололтын хэр зүбые шалган хаража үзөө. Таба мянган түхэригэй экономическа гарза хэгдэһэн баримтанууд элирүүлэгдээ. Гадна, тэдэнэр гэр байрын 61-дэхи, 62-дохи управлениинүүдэй хүдэлмэриие шалгажа үзөөд, түлишэ болон элдэб барилгын материалнуудай буруугаар гаргашалагдаһые элирүүлээд, дары түргэн хэмжээ абхуулһан байха юм.

Нэгэ барилга дээрэ заһабарилагшад голодоһо гаргаһан байжа, арадай бүлэгэй гэшүүдэй эрилтээр дахин һэльбэн заһаха баатай болоһон байна. Мүн нүгөөдэ барилга дээрэ барилгашад хэһэн хүдэлмэреэ буруугаар сэгнэжэ, 628 түхэриг нэмэжэ бэшэһэн байгаад, шалгалтын һүүлээр энэ мүнгэеэ гүрэндэ һөөргэнь бусааха баатай болоо. Гүрэнэй мүнгэ зөөри арьбалха хэрэгтэ арадай хиналтын бүлэгэй гэшүүд ехэхэн туһа хүргөө. Тэдэнэй хүсөөр дистанциин коллектив 2190 киловатт-час электрын элшэ, 416 тонно түлишэ болон барилгын материалнуудые арьбалһан байха юм.

Арадай хиналтын бүлэгэй гэшүүдтэ эдэбхитэд дуратайгаар туһалдаг. Саашадаашье эрхим һайнаар хүдэлжэ, олон дутагдалнуудые усадхаха байһандань багаханшье һэжэг түрэнэгүй.

М. СОЛОМЕННЫЙ.

УЯЛГАМНАЙ ХҮНДЭТЭЙ, ХАРЮУСАЛГАМНАЙ ЕХЭ

КПСС-эй XXV съездын түүхэтэ шиидхэбэринүүд соо оронной арадай ажахые, тэрэ тоодо хүдөө ажахые хурдан түргэнөөр хүгжөөхэ хараа түсэбүүд зохёогдоод, тэрэниие бэелүүлхэ харгы зам заагданхай. Тиихэдэ үйлэдбэриин ашаг үрэ бүри дээшэлүүлхэ, продукциин шанар һайжаруулха асуудалда гол анхарал хандуулагдаа.

Энээниие хүдөө ажахы дээрэ абаад харахада, газар таряалан зүбөөр эрхилжэ, ороохо таряанай болон бусад ургамалнуудай үндэр баян ургаса абадаг болохо. нийтын малай тоо толгой олошоруулха, ашаг шэмыень эрид дээшэлүүлхэ, гүрэндөө ехэ мяха, һү болон бусад продукци ехээр худалдаха зорилго табигдана.

Манай Тельманэй нэрэмжэтэ совхозой арадай хиналтын гол бүлэгтэ 10 гэшүүн тоологдоно. Тиихэдэ фермэ, бригада бүхэндэ арадай хиналтын постнууд байгуулагданхай. Жэшээлхэдэ, тракторно-таряан ажалай нэгэдэхи бригадада арадай хиналтын постдо А. Н. Черноров, Л. Г. Галсанов, Н. Т. Дурхеев, хоёрдохи бригадада — К. П. Рябов, В. Н. Иванов, В. Б. Рябов гэгшэд оролсоно. Эдэнэр мүнөө хүдөө ажахын техникэ хэр зэргээр заһабарилагдажа байһые шалгажа, шухала хэмжээнүүдые абажа байна.

Арадай хинагшадай шалгаһанай һүүлээр машина, техникэдээ хайша хэрэгээр хандадаг хүнүүдтэ зэмэ тохогдоно, донгодолго хэгдэнэ. Тиин инженер Л. Т. Шарапов автомашинын жолоошон Николай Гомбоев гэгшэдтэ машина, техникэ муугаар хадагалһанайнь, ороохо таряа үриһэнэй түлөө зэмэ тохогдобо.

Манай совхоздо байгша ондо мянга гаран толгой эбэртэ бодо мал, 21500 хонин, 208 адуун, 112 гахай үбэлжэлгэдэ оруулагданхай. Үбэлжэлгын түрүүшын үдэрнүүдһээ арадай хинагшад фермэ, отаранууд дээгүүр ябажа, тэжээлэй дуталдадагые, тэрээндэ хайша хэрэгээр хандадагые элирүүлһэн байна.

Арадай хинагшадай шалгаха үедэ тэнхээ тамираар муу буруунуудта һайхан үбһэн, буйлуулагдаһан тэжээл, талха таряанай зүйл үгтэдэггүй, тэдэнь бүлеэн уһаар уһалагдадаггүй байба. Тэрэнһээ болоно мал үбэлэй шанга хүйтэндэ үхэжэ эхилһэн юм. Далайтанай фермын тэжээл буйлуулдаг цех, оньһожоруулагдаһан худаг январиин 25 болотор хүдэлөөгүй. Энэ шалтагаанһаа буруунуудынь зөөгдэһэн уһаар уһалагдадаг, зарим үдэр оройдоошье уһа уунгүй үнгэрдэг байгаа.

Үбэлжэлгын эхилхэһээ совхоздо 90 гаран буруу гарзалаад байна. Тэрэ тоодо Цыретор Жамбаловай гүүртэдэ 7 толгой, Владимир Дапановай гүүртэдэ 11 толгой, Бато Халзановай гүүртэдэ 7 толгой. Дурсагдаһан гүүртэнүүдтэ буруунууд ехэнхидээ харууһа, эдеэлүүлгын муугаар эмхидхэгдэһэнһээ болоно гарзалаа гэжэ арадай хинагшад элирүүлээ.

Арадай хинагшадай эрилтээр совхозой дирекциин зүгһөө адууһа малда хайша хэрэгээр хандаһан хүнүүд шангаар зэмэлэгдээ. Жэшээлхэдэ, Цыретор Жамбаловта 182 түхэриг, Александр Батуевта 224 түхэриг, Санжа Бальжиновта 62 түхэриг яла тохогдоо.

Совхозоймнай арадай хинагшадай дунда оролдосотой һайнаар хүдэлдэг хүнүүд үсөөн бэшэ. Дагба Доржиевич Очиров эгээн эдэбхитэдэйнь нэгэн юм. Тэрэ үни пенсидэ гарабашье, ушөө хүнгэн сарюун, арадай хиналтын бүлэгтэ ходо ерэжэ өөрынгөө һанамжа, дурадхалнуудые хэлэдэг, тэрэнэй ажалда горитой туһа хүргэдэг заншалтан. Тиимэһээ Дагба Доржиевичта эгээн харюусалгатай даабари үгтэдэг.

Мүнөө малай үбэлжэлгын эгээл харюусалгатай үе ерээд байна. Совхозой хүтэлбэрилэгшэд, мэргэжэлтэд үбһэ тэжээл багадаа гэжэ шалтаг бариад байнгүй, фермэ, отара, гүүртэнүүдээр ходо ябажа, тэндэ дутуу дундануудые элирүүлэн, дары усадхаха талаар эрид хэмжээ абаха ёһотой.

Г. АЮШЕЕВ,
Тельманэй нэрэмжэтэ совхозой арадай хинагшадай гол бүлэгые даагша.

«Электромашина» заводой хинагшад үүсхэл, оролдо...ёор ажалладагаараа Улаан-Үдэ хото соогоо суур...

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: электролабораториин эдэбхитэй ара... хинагшад Георгий Иванович Бобырь, Зоя Александ... Щербакова.

С. БАЛДУЕВАЙ фото.

„Гүйсэдхэлые шалгаха хүдэлмэридэ арадай хиналтын органууд шухала үүргэ дүүргэдэг. Партийна организацинууд тэдэнэй арга боломжые һайнаар ашаглаха, тэдэндэ даалгагдаһан уялгануудые бэелүүлхэ хэрэгтэнь али бүхы туһаламжа үзүүлхэ ёһотой".

(КПСС-эй XXV съезд дээрэ нүхэр Л. И. Брежневэй хэһэн элидхэлһээ).

СТЕНДНҮҮДЭЙ ХАРАЛГА ҮНГЭРГЭГДӨӨ

...жэлдэ респуб... ...торнай арадай хинал... ...итедүүдэй эрхим ...енд ба олондо харуу... ...уулха хэрэгсэлнүү... ...ралга үнгэргэгдэһэн ... «Хүн зон шалгана», ... хиналта шалгал... ...үүд хүсэндөө» гэхэ стенднүүд илангаяа ...һан байна. Эдэ ...үүд арадай хиналтын бүлэг бүхэндэ бии гэжэ тэмдэглэгдээ. Арадай хиналтын олонхи комитедэй бэлдэһэн стенднүүд гоё һайханаар шэмэглэгдэһэн, хүнэй һайшаалда хүрэмэ байдаг, хүн зоной олоор ябадаг газарта үлгэгдэдэг байха юм. Жэшээлхэдэ, Улаан-Үдын судна бүтээлгын заводой арадай хиналтын бүлэгэй бэлдэһэн стендын материалнууд удха түгэлдэр. Тэндэ гүрэнэй зөөридэ эзэн бусаар хандадаг, голодоһо гаргадаг хүнүүд шангаар шүүмжэлэгдэнэ.

Зарим предприятинуудай арадай хиналтын бүлэгэй гаргадаг «Сахилгаан», «Халаахай» гэжэ хуудаһан ба сатирическэ плакадуудта шог ёгтотойгоор абтаһан дүрэнүүд толилогдоно. Энэ талаар Зэдын вольфрам-молибденэй комбинадай Холтосоной уурхайн, Наушки станциин, Зэдын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой арадай хиналтын бүлэгүүдэй хуудаһанууд, плакадууд һайшаагдамаар. Онохойн мёдоной комбинадта фотогазетэнүүд оло дахин гаргагдаа. Тэндэ толилогдоһон тобшо, тодо һонор бэшэгүүд хүнэй анхарал хүрэһөөр татадаг.

Эндэхи бүлэгэй гаргадаг стенд дээрэ үйлэдбэридэ тохёолдоһон дутуу дунданануудые, ажалай журам эбдэгшэдые элишэлэн шүүмжэлнэ. Һара бүхэндэ сатирын хуудаһан гаргагдадаг. Һайнаар, хурса шүүмжэлэлтэй номернуудынь олон хэһэгээр гаргагдажа, цехүүдэй бүлэгэй стенд дээрэ үлгэгдэдэг. Үнгэрэгшэ жэлдэ 12 иимэ плакат гаргагдаа.

П. ГРИГОРЬЕВ.

Хабарай тарилгада ...эр бэлдэнэбтэ

ДУТУУ ЮУМЭН ОЛОН

...р хоногой үнгэрхэ ту... ... дулаан болоно, ... тарилгын халуун хү... ...ин улам ойртожо ...е һануулна.

...ээ ажахы бүхэнэй ... хэр бэлдэһые ...хин наринаар шалга... ... дунданууд дары ... гээшэ мүнөөдэрэй ... зорилго болоно.

...эн Зэдын аймагай ...хиналтын комитет бо... ...дын үнэн» газетын ре... ...хамтаржа, «Комму... колхозой хабарай та... ...хэр зэргэ бэлдэһы... ...

... ахыда мартын 15... ...ээр бүхы 27 гэн... ...торай 21-ниинь, ... тракторай 13... ...заһабарилагдаһан бай... ... үзэхэдэ колхозой гурбан отделенидэ хүтэлбэрилхы тушаалтад дуталданагүй. Правлениин түрүүлэгшэһээ эхилээд, ахамад инженер, тракторна бригадын бригадирнууд, отделениинүүдые эрхилэгшэд, МТМ-е даагша, хүдөө ажахын машинануудай механик, нэгэ ахамад, гурбан жиир агрономууд, складуудые даагшад гээд, тушаалтад яһала олон.

Харин тиихэдэ тракторист-нууд, олонхи техникые хоёр халаанда хүдэлгэхэ механизаторнуудай дуталдахань гэмшэлтэй. Жэшээнь, 1-дэхи бригадада гэнжэтэ тракторнуудые хоёр халаанда хүдэлгэхэ гэхэдэ, механизатораар нэгэшье агрегадынь хүсэлдэнэгүй. Ядахын сагта тракторнуудые нэгэ халаанда хүдэлгэхэ аяар 5 хүн дутуу. Хоёрдохи бригадада—9 хүн, гурбадахи бригадада—10 хүн дуталдана.

Ажахы дотор 23 хүниие механизаторай бүгэдэ нийтын һуралсалда һургажа байгаа юм. Теэд тэдэнэй хэды хүниинь тракторта һууха эрхэ абахыень мэдэхэ аргагүй бшуу. Бригада бүхэндэ нэжээд мастер-заһабарилагша байха ёһотой аад, ажахыдань оройдоол 1 хүн бии. Хоёр хүниие энээндэ һургахаар Петропавловкын СПТУ-да эльгээхэ гэжэ үнинэй хэлсэһэн аад, тэрэншье хүсэлдөөгүй.

Машина техникын хэр зэргэ заһабарилагдаһые шалгажа үзэхэдэ, тракторай анзаһанууд, сеялкэнүүдтэ жэжэ божо заһабари үшөө хүсэд дүүрэн хэгдээгүй үлэшэһэн байна. Плугуудай анзаһан бүхэниие хошоод шүрэбөөр «бүхэлжэ», бэеэ мэхэлһэншье ушар бии. Анзаһан бүхэнһөө нэжээд шүрэбыень алмалта болгоо юм ха. Теэд хабар поли дээрэ гараад, плугай анзаһанай мултаржа гээгдэшэхэдэ энэ алмалга арьбалалтань туһа болохоһоо тодхор татажа магад лэ. Иимэ заһабарилгые һайн гэхын яашье аргагүй.

Сеялкэнүүд бүхэндэ жэжэ божо, бага зэргые гэхээр аад, поли дээрэ гарахада һүүлдэ тон ехэ һаад татаха дутуу дунда юумэнүүд баһал бии байшоо. Хоёрдохи бригадын механизаторнууд хүдөө ажахын машина, техникэ заһабарилгые үни хада дүүргэжэрхихээр байһан аад, электро-гагнуурай үгы дээрэһээ өөһэдөө даркалжа боломоор юумэ хэжэ шадангүй, заһабарилгаяа унжагайруулжа байна.

Даб дээрэ бригада бүхэндэ механизаторнууд социалис уялгануудаашье абаагүй байһаар. Тэдэнэй олонхинь мүнөө хурьга абалга дээрэ хүдэлэлсэжэ байһан ушарһаань техникэ заһабарилгада үсөөн.

Эдэ бүгэдые дары усадхахын тула ахамад инженер Б. Г. Аюров, ахамад агроном С. Б. Санжиев гэгшэд яаралтай хэмжээнүүдые абаха ёһотой гэжэ шалгалтада хабаадагшад һануулһан байна. Тэрэшэлэн шалгалтын үедэ бии байһан үрэһэ хүрэнгэ яһала хүсэд хүрэхөөр бэлдэгдээд, хадагалагдаа гэжэ тэмдэглэгдээ. Тиихэдэ малай тэжээлдэ хубаарилагдаһан 1,5 мянга шахуу центнер ороохо таряанай үлэгдэл муугаар хадагалагдажа, гутаагдажа байна гэжэ шалгалта элирүүлбэ.

М. САМДАНОВ,
арадай хиналтын аймагай комитедэй түрүүлэгшын орлогшо.
В. СЛУКИН,
хүдөө ажахын управлениин ахамад инженер.
А. ЛУБСАНОВ,
инженер.
А. КЛЕЩНИН,
аймагай «...дын үнэн» газетын хүдэлмэрилэгшэ.

Ц-Д. ХАМАЕВ

ҮНЕЭДЭЙ ГОМДОЛ

Бэшүүрэй аймагай Хёлгын совхоздо жэл бүхэндэ тугал абалгань үсөөржэ байна. Искусственна урэжүүлгэ хангалтагүй хэгдэнэ гэжэ мэдэжэ байгаад, совхозой хүтэлбэрилэгшэд хэмжээ абанагүй. Үнгэрэгшэ жэлдэ 22 толгой үнеэн урэжүүлэгдэнгүй һубайрһан байха юм.

Сагаа һара,
Сагаалган
Сарюун манай нютагаар
Малгай табин айлшалһаар
Мэнэ һая ошоол даа.
Сагаан эдеэ
Сагаа һараар
Булаг мэтэ дэлбэржэ.
Бултыемнай баясуулаа.
Баясаагүйбди бидэ —
Барһад хэдэхэн үнеэн —
Мээхэйрхэ тугалшьегүй,
Мөөрэлдөөбди,
гэмэрэлдээбди.
Сугтаа үдэһэн
ханинарнай
Сэсэнш, үлүүш бэшэл
даа,
Үрэеэ үндэн энхэрнэл
даа.
Үнэхөөр түрэнэл
атаархалнай.
Эй, халаг, тархи даа.
Эзэд манай унтаапал.
Албан хойрог зоболгол.

Амалжа хараахаар байна
даа.
Сагта олон шалгажа.
Сүлдэрхэйхэн хүдэлдэг
һаань.
Ханинар соогоо һубайржа,
Хашалантайхан үлэхэ
һаалди?
Хүнэг дүүрэн хүүежэ,
Һүн болохо хоолнай, —
Бэеын тэнхээ нэмээжэ,
Бохёоруулхаа һананал
даа.
Зүлгэ ногооной
бултайхада,
Зүүдэндээ үзэхэ тугалгүй,
Үлоод манай байхада,
Үншэрһымнай ойлгоно
гү?
Совхозоймнай
ударидагшад,
Сэгнэн абыт хэлэһымнай.
Хойто жэлдэ һубайрбал,
Хорёо соогоо үлэхэ-
гүймнайл.

Уран hайханай Бүхэсоюзна фестиваль

УРАН БЭЛИГТЭН ШАЛГАРАН ГАРАА

Арадай уран бэлигтэнэй Бүхэсоюзна фестивалиин хоёрдохи тур республика доторнай боложо үнгэрбэ. Эндэ хүдэлмэришэд, таряашад, алба хаагшад, студентнэр тон олоороо хабаадаа. Тодорхойлон хэлэбэл, 70 мянган дуушад, хатаршад өөhэдынгөө бэлиг шадабари харуулаа. Тэдэнэй дундаhаа шалгаран гараhан 5 мянган хүн түгэсхэлэй конкурсдо хабаадалсажа, эгээл эрхимүүдынь Ленинэй ордента оперо ба баледэй театрай сценэ дээрэ наада табиха эрхэтэй болоо. Эндэ 40 гаран номер харуулагдаа. Үнинhөө хойшо мэдээжэ болоhон коллективүүдэй: ЛВРЗ-гэй, мяха-консервын комбинадай, авиазаводой «Рассвет» соёлой ордонгуудай, «Яруунa» ансамблиин, Сэлэнгын аймагай «Сэлэнгэ» ансамблиин, Хэжэнгын аймагай «Ургы» гэhэн арадай хоорой, Буряадай Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ багшанарай институдай «Байгалай долгин» гэhэн дуу, хатарай арадай ансамблиин болон бусад олон коллективүүдэй номернууд түгэсхэлэй концертдэ харуулагдаа. Мүн hаяшаг байгуулагдаhаншье hаа, амжалтатайгаар хүдэлжэ байhан уран hайханай бүлгэмүүд эндэ хабаадаа. Жэшээлхэдэ, БАМ-ай барилгын 11-дэхи тоннельнэ отрядайхид, шэлэй заводой уран hайханай бүлгэм hүүлэй үедэ горитой амжалта туйлажа байнхай.

Агуу Илалтын 30 жэлэй ойдо зорюулагдаhан 1-дэхи турта республикымнай уран бэлигтэйшүүл яhала эдэбхитэйгээр хабаадаа бэлэй. Харин мүнөө үнгэрэгшэ 2-дохи турай харалгада коллективүүд шэнэ программануудые бэлдэhэн, шэнэ хубсаhануудые оюулhан ерээ. Мүн шэнэ коллективүүд нэмээ. Уран hайханай артистнарай бэлиг шадабари урда жэлэйхидэ орходоо нилээд дээшэлээ гэжэ нэн түрүүн тэмдэглэмээр. Тиихэдэ олонхи үйлэдбэриин предприятинуудай, колхоз, совхозуудай, барилгын, hуралсалай болон бусад эмхи зургаануудай хүтэлбэрилэгшэд, партийна, совет, профсоюзай, комсомолой хүдэлмэрилэгшэд уран hайханай хүдэлмэриие үндэрөөр сэгнэдэг, ехэ анхарал хандуулдаг болоо гээд үнгэрэгшэ харалганууд элирхэйлээ. Юуб гэхэдэ, хүтэлбэрилхы эмхи зургаануудай анхарал, оролдолгоhоо, дэмжэлгэ, туhаламжаhаа уран hайханай хүдэлмэри, тэдэнэй хүгжэлтэ горитой дулдыдана бшуу. Энэ талаар Ленинэй ордента мяха-консервын комбинадай, ЛВРЗ-гэй, «Электромашина», хүүргэнүүдэй түмэр хэрэгсэлнүүдэй заводуудай, Яруунын, Хориин, Захааминай аймагуудай болон бусад ажахынуудай, эмхи зургаануудай хүтэлбэрилэгшэд жэшээ харуулжа байна.

Хооройшье, дуунайшье, хатарайшье жанрнууд нилээд хүгжөө. Эдэ жанрнуудай талаар уран hайханай артистнарай бэлиг шадабари горитой дээшэлээ. Илангаяа хоорнууд hайн бэлэдхэлтэй болонхой. ЛВРЗ-гэй соёлой ордонгой эрэшүүлэй арадай хоор, локомотивна депогой эрэшүүлэй академическэ хоор ямаршье орёо, бэрхэшээлтэй зохёолнуудые гүйсэдхэжэ шадаха болонхой. Тэдэнэр оратори, кантата дуулахаар шадабаритай, мүн өөрыгөө дааhан тусхай бүлэг боложо, концертнүүдые харуулжа шадаха гээд мэргэжэлтэд тэмдэглэнэ. Хэжэнгын аймагай «Ургы» гэhэн арадай хоор бага бэшэ амжалта туйлажа, республиканска фестивалиин лауреадай үндэр нэрэ зэргэдэ хүртөө. Гэбэшье энэ коллектив саг үргэлжэ хүдэлдэггүй байха юм. Тиимэhээ тус коллективэй хүгжэлтэ, дуушадай дуулаха шадабари удаанаар дээшэлнэ гэжэ тэмдэглэхэ хэрэгтэй. Арбаад жэлэй саада тээ суурхажа байhан Захааминай аймагай Санагын хоорой hураг суу замхаhанаа дахинаа hэргэн, амжалта туйлажа эхилhэниинь hайшаалтай. Түгэсхэлэй конкурсдо хамтадаа 60 тухай хоор хабаадаа. Тэдэнэй олонхинь нэгэ адли репертуартай, дуулаха маягаараашье адли байха юм. Конкурсдо камерна хоёр хоор хабаадаа. Эндэ багшанарай училищиин хоорые тэмдэглэмээр.

Хореографиин талаар бага бэшэ амжалтанууд туйлагданхай. РСФСР-эй соёлой габьяата хүдэлмэрилэгшэ Т. Полозовагай хүтэлбэрилдэг «Тэрэнги» ансамблиинхид ёhотой hайн хатарнуудые харуулаа гээд мэргэжэлтэдшье, харагшадшье hайшаана. Арадуудай хоорондын хани барисаа зураглан харуулhан «Эгэшэ дүүнэр» гэhэн хатарынь илангаяа hайханаар үзэгдэнэ. Энэ ансамблиин hайшаалтай талань юуб гэхэдэ, түрэл хизаарайнгаа түхэл шарай харуулhан хатарнуудые табиха гэжэ оролдодогынь болоно. «Сибириин кадриль», «Забайкалиин хатар» гэhэн хатарнуудыень эндэ нэрлэхээр. «Байгалай долгинууд» гэhэн дуу, хатарай арадай ансамбль, авиазаводой «Рассвет» соёлой ордонгой коллектив, «Сэлэнгэ» гэhэн дуу, хатарай арадай ансамбль, Ивалгын соёлой ордонгой «Һолонго» ансамбль, Санагын арадай хоорой хатарай бүлэг, Баунтын аймагай «Осикта» гэhэн эвенк арадай дуу, хатарай ансамбль, Яруунын аймагай соёлой ордон, Буряадай хүдөө ажахын институдай хатарай коллективүүд муу бэшэ бэлэдхэлтэйгээр түгэсхэлэй харалгые угтаа. Олон коллективүүдэй табиhан хатарнуудые хаража байхада, гол hудалгүй, миил холбоhон хатарай угалзанууд үсөөн бэшэ дайралдана. Сюжетнэ гэхэ гү, али гүнзэгы удхатай хатарнууд тон хомор. Эндэ репертуарай, шэнэ хатарнуудай асуудалаар коллективүүдэй хүтэлбэрилэгшэдтэ методическа туhаламжа үзүүлхэ хэрэг шухала болонхой гэжэ hанагдана.

Түгэсхэлэй конкурсдо хэдэн олон оркестрнүүд, вокально-инструментальна ансамбльнууд хабаадаа. Олонхи ансамбль тиимэшье hайн бэлэдхэлтэй бэшэ байгаа. Электроинструментнүүдэй нарьяан доро хүгжэмшье ойлгогдосогүй, дуушанай хоолойшье дуулдангүй шахуу. Эдэ ансамбльнуудай хүдэлмэриие саашадань hайжаруулха хэрэгтэ ехэ анхарал хандуулмаар. Эндэ бэлэдхэлтэй хүтэлбэрилэгшэд үгы байhаар. Олонхи ансамбльнуудай репертуар үгытэйшэг. Эхэ орон тухай, залуушуул тухай дуунууд хоморшог байна. Зарим ансамбльнууд ресторанда дуулагдадаг муу, hайн дуутайгаар сценэ дээрэ гарана. Буряад композиторнуудай, буряад арадай дуунууд тэдэнэй репертуарта оройдоо үгы шахуу. Вокально-инструментальна ансамбльнуудай наадаха таарамжатай дуунууд бии ха юм. БАМ-ай барилгын 575-дахи СМП-гэй «Тыя» гэhэн ансамбль, Гусиноозерскын ГРЭС-эй СУ-гай вокально-инструментальна ансамбль, Улаан-Үдын шэлэй заводой «Молодые голоса» гэhэн ансамбль, Бэшүүрэй аймагай «Балагуры» гэhэн ансамбль бэшэндэ орходоо бэлэдхэл hайнтай байгаа.

Арадай инструментнүүдэй, духовой инструментнүүдэй оркестрнүүд яhала олон байгаа. Зүүн Сибириин соёлой институдай ород арадай инструментнүүдэй оркестр муу бэшээр наадаа. Уран hайханай оркестрнүүдэй хүгжэлтын дутагдалнуудай нэгэн юуб гэхэдэ, буряад арадай инструментнүүдэй оркестр оройдоошье үгы байна. Хуур, лимбэ, чанза дээрэ наададаг ганса нэгэн хүнүүд дайралдана. Оркестрнүүдэй байгуулагдаагүй байhанай гол шалтагаанууд гэхэдэ, буряад арадай инструментнүүд хаанашье үгы, олохонь тон бэрхэтэй. Мүн иимэ оркестр хүтэлбэрилхэ хүнүүд тон хомор. Ханхинама hайхан хоолойтой хүбүүд, басагад манайда олон. Оперо ба баледэй театрай сценэ дээрэ түгэсхэлэй концертдэ тэдэнэй эгээл эрхимүүдынь дуулаха эрхэтэй болоhон байгаа. Нарин сэмбын комбинадай бригадир, РСФСР-эй Верховно Соведэй депутат Л. Глушкова, Улаан-Үдын 1-дэхи больницын врач В. Смирнов, Түнхэнэй аймагай Саяанай совхозой малшан Д. Эрдынеев, Захааминай аймагай Санагын совхозой хүдэлмэришэн Ц-Х. Тарбаева, Прибайкалиин аймагай Таловкын соёлой ордонгой директор Г. Прохорова, БАМ-ай 11-дэхи тоннельнэ отрядай диспетчер Алла Дроздова гэгшэд уянга hайханаар дуулажа, нэрьемэ альга ташалгаар угтуулаа.

Түгэсхэлэй конкурсдо нилээд олон хүн хабаадаа. Гэбэшье зарим дуушад өөрынгөө хоолойдо гаарахагүй дуунуудые дуулаха гэжэ оролдон, арга боломжоёо гүйсэд гаргажа шаданагүй. Юрэнхы дээрэнь хэлэхэдэ, дуушадай бэлэдхэлдэ, тэдэнэй репертуарта саг үргэлжын ехэ анхарал хандуулжа байха хэрэгтэй гээд энэ конкурс харуулаа.

Арадай аман зохёолой коллективүүд ехэ анхарал татана. Эндэ эмээшэгүүдэй хоор, Зэдын аймагай Алцак тосхоной хүдөөгэй соёлой байшангай, Хяагтын аймагай Алтай тосхоной, Баунтын аймагай эвенк арадай дуу болон хатарай «Осикта» ансамбльнууд өөhэдынгөө бэлиг шадабари харуулаа. Эдэ коллективүүд арадай аман зохёолой дундаршагүй баялигые ажалшадай дунда дэлгэрүүлхэ талаар бага бэшэ хүдэлмэри ябуулжа байнхай.

Түгэсхэлэй конкурс уран hайханай бүлгэмүүдэй амжалта, туйлалта, хүгжэлтэ харуулхаhаа гадна, тэдэнэй хүдэлмэридэ бии байгаа дутуу дундануудые тодоруулаа.

Олонхи коллективүүд саг үргэлжэ хүдэлдэггүй, харалга, конкурс, hайндэрэй концерт болоходоль, нэгэ сугларжа бэлэдхэл хэдэг, бэшэ тээнь тарашадаг байха юм. Иимээр хүдэлдэг коллективүүдэй хүгжэлтэнь удаан, үгышье hаа буурашадаг байха юм.

Эндэ Зэдын, Хяагтын, Түнхэнэй аймагуудые нэрлэжэ болоно. Илангаяа Загарайн аймагай уран hайханай бүлгэмүүд муу бэлэдхэлтэй байгаа.

Юрэнхы дээрээ республикымнай уран hайханай бүлгэмүүд хүгжэлтын шэнэ шатада гараа, артистнарай бэлиг шадабари дээшэлээ гэжэ түгэсхэлэй конкурс харуулаа. Хэдэн олон коллективүүд, артистнар фестивалиин лауреадай үндэр нэрэ зэргэдэ хүртөө, дипломууд, бэлэгүүдээр шагнагдаа.

Республиканска фестивалиин түгэсхэлэй концертые ахамад режиссер Ж. Дандаров таарамжатай зохидоор найруулан табяа.

Уран hайханай артистнарта зохёохы хүдэлмэриин шэнэ амжалтануудые хүсэе!

Г. ДАШАБЫЛОВ,
Б. БАТОЕВ.

ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ: 1. Санагын совхозой хүдэлмэришэн Ц-Х. Тарбаева «Моринной хатар» дуулана. 2. «Тэрэнги» ансамбль хатарна. 3. «Эгэшэ дүүнэр» гэhэн хатар.

АМЖАЛТА, ИЛАЛТАНУУД

△ ДҮРЭ БУЛЯАЛДАЛГЫН барилдаагаар «Урожай» бүлгэмэй Россин Соведэй түрүү hуури эзэлхын түлөө мүрысөөн Белгород хотодо болобо.

РСФСР-эй 23 областиин, хизаарай, автономито республикын «Урожай» бүлгэмүүдэй областной соведүүдэй суглуулагдамал команданууд тэрээндэ хабаадаа.

Манай командаhаа Буряадай хүдөө ажахын институдай физическэ хүмүүжүүлгын кафедрын багша, СССР-эй спортын мастер Геннадий Махутов амжалтатай hайнаар мүрысэжэ, 82 килограмм хүрэтэр шэгнүүртэнэй дунда илаад, чемпион болобо. «Урожай» бүлгэмэй Буряадай областной соведэй инструктор Илья Гармаев хүндэ шэгнүүртэн сооhоо хоёрдохи hуури эзэлhэн байна.

△ ҺУРАГШАДАЙ хабарай амаралта дүүрэбэ. Эдэ үдэрнүүдтэ үхибүүд согтой хүхюунээр амарhан, республика болон түрэл орон соогуураа аяншалhан, спортын мүрысөөнүүдтэ хабаадаhан байха юм. Тиин шадал дээрэ шадал нэмээд, удха түгэлдэрөөр амараад, hуралсалайнгаа hүүлшын, дүрбэдэхи четвертине эзхалба...

Манай республикын ... дэй спортын hургуулиин ... боксёрнууд Россин ... циин түрүү hуури ... түлөө мүрысөөндэ ... hанаа hаяхан бусажа ... Түнхэнhөө Радна ... Аркаша Тонтоев, ... Үдэhөө Сережа ... фентьев, Костя ... болон бусад тэрээндэ ... даhан байгаа. Эдэнэр ... Сережа Парфентьев ... дээрэ hайнаар ... гурбадахи hуури эзэлбэ ...

△ СОВЕТСКЭ СОЮЗАЙ ГЕРОЙ Григорьевой ... хаалда зорюулагдажа, ... сическа барилдаагаар ... шүүлэй дунда бүхэсо... мүрысөөн Алтайн ... Ново-Алтайск хотодо ... гэгдөө.

Мүрысөөндэ хаба... 16 команда сооhоо ... рилдаашаднай хоёрдохи ... ри эзэлбэ.

Ваня Белых 65 кило... май шэгнүүртэ ба... даа, гурбадахи hуу... раhан байна. Вася Ма... ко 81 килограмм ... шэгнүүртэнэй дундаhаа ... дохи hуури эзэлээ. С... эй спортын мастер ... Бальжинимаев эдэнии ... дог юм.

Б.М. ЖИГЖИТО...

ТОБШОХОНООР

△ БОКС. СССР-эй түрүү hуури эзэлэлгын наадан Свердловскдо дүүрэбэ. Эндэ Донецкын Александр Ткаченко, Москвагай Бабан Надыров, Магаданай Виктор Рыбаков, Пермиин Геннадий Сакулин, Василий Соломин, Львовой Юрий Тхоровский, Алма-Атагай Валерий Рачков, Челябинскын Александр Журавлев, Ташкентын Руфат Рискиев, Тбилисиин Давид Квачадзе, Донецкын Виктор Иванов гэгшэд ороной чемпионуудай нэрэ зэргэдэ хүртэжэ, алтан медальнуудаар шагнагдаа.

▽ СТОЛОЙ ТЕННИС. Чехословакиин Люксембургын эхэнэрнүүдэй командануудай дунда үнгэргэгдэhэн нааданда Чехословакиин эхэнэрнүүд 3:0 тоотойгоор шүүжэ гараба. Европын түрүү hуури эзэлхын түлөө Прагада арбадахяа эхилhэн теннисистнүүдэй нааданда 26 ороной спортсменүүд хабаадалсана.

△ ГИМНАСТИКА. США-гай кубогта хүртэхын түлөө эхилhэн нааданай түрүүшын үдэрhөө Совет ороной түлөөлэгшэд Елена Давыдова, Владимир Маркелов гэгшэд эрхим hайнаар наадаа. Эдэнэр Нью-Йоркын «Мэдисон сквер гарден» гэжэ спортын зал соо үнгэргэгдэхэ түгэс... нааданда хабаадалса... лобо.

▽ САНА. Мурманск... дар Хойто зүгэй арад... заншалта hайндэртэ ... далсагшад 10—5 кило... рэй зайнуудта эстафет... жуулгаар урилдаба. ССС... суглуулагдамал нэгэд... манда эрхимлэбэ. Ком... бүридэлдэ оруулагдаhан ... нинградай Евгений Б... Ижевскын Галина К... ва, Москва шадарай ... Савельев, Новосиби... Зинаида Амосова ... зайгаа 1 час 38 минута... гаталhан байба. Коми ... эй команда хоёрдохи ... эзэлээ. Энэ hайндэртэ ... баадалсагшад ороор у... гаар hонирхолтой ... үнгэргэhэн байна. «Т... совхозой малшан, ... шэ жэлэй чемпион ... Чупров зэргэшээ ... даар урилдахадаа, ... түрүү hуури эзэлээ.

▽ ХОККЕЙ. Эди... дунда Европын түрүү ... эзэлхын түлөө үнг... hэн нааданда совет ... суглуулагдамал ко... эрхимлэжэ, зург... чемпионой нэрэ зэргэ... тэбэ.

▽ Ороной түрүү ... эзэлхын түлөө мүр... дүүрэмсээр, СССР-эй ... богта хүртэхын түлөө ... дан эхилхэнь. Арба... лоодохёо эхилхэ энэ ... дан апрелиин 4-hөө ... болотор үнгэргэгдэхэ ... ЦСКА-гай хоккеи... юhэ дахин кубогта хүр... байна. Тиихэдэ «С... «Динамо», «Крылья ... тов» командануд ...

Телефон телеграф радио

ХИЛЫН СААНАҺАА

НЬЮ-ЙОРК

ЭБ НАЙРАМДАЛ БЭХИЖҮҮЛГЫН АША ТУҺАДА

ТАСС

КПСС-эй XXV съезд дээрэ түүхэтэ элидхэл хэхэдээ, КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежневэй уласхоорондын харилсаануудта хүсэ хэрэглэхэгүй тухай бүхэдэлхэйн договор баталха тухай дурадхал оруулhаниинь үндэрөөр сэгнэгдээ гэжэ ООН-ой Генеральна секретарь К. Вальдхайм хэлэбэ.

ООН-ой дэргэдэхи корреспондентнүүдэй нэгэдэлдэ К. Вальдхайм журналистнуудтай уулзажа хөөрэлдэхэдөө, хүсэ хэрэглэхэгүй гэhэн гол ёhон ООН-ой ажал ябуулгын ба тэрэнэй Уставай таhаршагүй гол хубинь болоно гэжэ тэмдэглээ. Уласхоорондын харилсаануудта хүсэ хэрэглэхэгүй гэhэн hанал бодолые ООН тодо наринаар, үгэ дуугүйгөөр hайшаадаг байна. Советскэ Союзай гаргаhан энэ үүсхэл ООН-ой Уставай үндэhэн зорилгонуудта харюусана, ядерна дайнай аюул сараха, уласхоорондын оршондо амгалан байдал хангаха таарамжатай эрхэ байдал байгуулха талаар шэглүүлэгдэнэ гэжэ тэрэ мэдүүлээ.

Дүтын Зүүн зүгэй асуудал тухайда К. Вальдхайм тогтоходоо, шата шатын дипломати гэхэ гү, али зарим тэды хэмжээнүүд Дүтын Зүүн зүгтэ бата эб найрамдал тогтоожо шадахагүй байна гэжэ тэмдэглэбэ. Эндэхи оршон байдалые гуримшуулан заhаруулгын хөөрэлдөөнүүдтэ мүнөө юуншье туйлагданагүй.

ВАРШАВА

КПСС-эй XXV СЪЕЗДЫН МАТЕРИАЛНУУДЫЕ ШУДАЛНА

ТАСС

ПОРП-ын ЦК-гай дэргэдэхи Нииатын эрдэмэй дээдэ hургуулиин ба Польско-совет хани барисаанай бүлгэмэй гол правлениин эмхидхэhэн научна конференци эндэ болобо. «Социалис байгуулалтын теори ба бодото ажал ябуулгада КПСС-эй XXV съездын дүүргэхэ үүргэ» гэhэн темээр хөөрэлдөөн болоhон байна.

ПОРП-ын ЦК-гай Политбюротой гэшүүн, ПОРП-ын ЦК-гай секретарь Я. Шидляк конференци дээрэ үгэ хэлэбэ. КПСС-эй XXV съезд хадаа марксизм-ленинизмын хүсэн түгэлдэр байhанай толотомо гэршэ жэшээ боложо үнгэрбэ гээд тэрэ тэмдэглээ. Социализмын теори ба ниитын байгуулалтын бодото ажал ябуулга болохо марксизм-ленинизм мүнөө үедэ дэлхэйн бүхы хүн зоной зүрхэ сэдьхэл хүдэлгэжэ байhан асуудалнуудта харюу үгэжэ шадаха байна. Дайн байлдаагүйгөөр ажаhууха тухай хүн түрэлтэнэй агууехэ хүсэлэн социализмын үедэ шууд сэхээр бэелүүлэгдэжэ байна гэжэ КПСС-эй XXV съезд үшөө дахин элирхэйлэн харуулба.

ПРАГА. (ТАСС). КПСС-эй XXV съездын дүнгүүдтэ зорюулагдаhан ниитэ республикын семинар Чехословакиин ниислэл хотодо болобо.

КПЧ-гэй ЦК-гай Президиумэй гэшүүндэ кандидат, КПЧ-гэй ЦК-гай секретарь Я. Барыл семинар дээрэ үгэ хэлэхэдээ, КПСС-эй XXV съезд дэлхэйн революционно дэбжэлтые хүгжөөлгэдэ, марксизм-ленинизмын теоридо шухала шата болоо гэжэ тэмдэглээ. Съездын тобшололнууд Коммунис партинуудай хамтын дүй дүршэлэй баялигта шухала хубита боложо орохо байна.

Социализм байгуулхые хүсэгшэдтэ гү, али байгуулжа байгшадта КПСС-эй дүй дүршэл hэлгэгдэшэгүй үнэтэй сэнтэй байна гэжэ Я. Барыл мэдүүлбэ. СССР-тэ социализм болон коммунизм байгуулгын, ЧССР ба бусад оронуудтахи социалис байгуулалтын бодото ажал ябуулга социализм, коммунизм байгуулгын үндэhэн хуули ёhонуудай гүнзэгы удха шанартай байные батална. Чехословакида эдэнэй дүй дүршэлые хэрэглэлгэ манай партиин хүсэнэй, амжалтануудай гол эшэ үндэhэн хододоо болодог байгаа.

БЕЙРУТ

ЛИВАНДАХИ БАЙДАЛ

ТАСС

Национальна - патриотическа хүсэнүүдэй нэгэдэмэл отрядуудай ба хархис партинуудай зэбсэгтэ бүлэглэлнүүдэй хоорондо Ливанай ниислэл хотодо хёморoo зүришэлдөөн боложо байhаар.

Бейрудhээ зүүгээрхи национально-патриотическа хүсэнүүдэй эзэлээд байhан Алейх хото шадар, мүн хархис партинуудай бэхилэлгэ болохо Каххала тосхон шадар шанга тулалдаанууд болоно.

НИКОЗИ. (ТАСС). Америкын зургаадахи флодой татагдажа байhан тухай, Дундада далайн зүүн хубида НАТО-гой далайн-сэрэгэй хүсэнүүдэй hуралсал бэлэдхэл хэжэ байhан тухай мэдээсэлнүүд Кипрэй хэблэлдэ толилогдоно. Энэ ороной хэрэгүүдтэ гадаадаhаа хамааралсалга хэгдэхэдээ магадгүй гэжэ газетэнүүд бэшэнэ. «Мүнөө үедэ Ливанда американ хамааралсалгын аюул тохёолдожо байна» гээд «Филэлефтерос» газетэ тэмдэглэнэ. Иимэ хамааралсалга энэ райондохи оршон байдалые бүри түбэг бэрхэшээлтэй болгохо юм.

ПАРИЖ

ФРАНЦИИН КОМПАРТИИН ЦК-гай ПЛЕНУМ

ТАСС

Экономическа, социальна ба политическэ асуудалнуудаар Франци айхабтар хүшэр бэрхэшээлтэй байдалда ороод байнхай. Хүн зоной байра байдал улам муудана. Хүдэлмэригүйшүүл олошорно. Франциин Компартиин ЦК-гай эндэ болоhон пленум дээрэ ФКП-гэй Политбюрогой гэшүүн, ФКП-гэй ЦК-гай секретарь Рене Пике элидхэл хэхэдээ, энээн тухай мэдүүлбэ. ФКП-гэй XXII съезд дээрэ тодорхойлогдоhон политикые бэелүүлхэ тэмсэл тухай асуудал пленумэй зүблэхэ зүйлдэ табигдана.

Француз общество социальна хүндэ хүшэр байдалда ороод байна гэжэ Р. Пике хэлэбэ. Ажалша хүн зоной дунда үргэнөөр дэлгэрhэн буhалгаанай тэмсэл энээниие элирхэйлэн гэршэлнэ. Энэ тэмсэл улам үргэдэжэ байнхай. Ажалшадай буhалгаанай тэмсэлые коммунистнууд хүтэлбэрилнэ.

Орон доторхи политическэ байдалнай түбэг бэрхэшээлдэ оронхой гэжэ элидхэлшэ үргэлжэлүүлбэ. Һаяхан кантонуудта үнгэргэгдэhэн hунгалтын үеэр хархис хүсэнүүд урагшагүйдөө. Ехэ буржуази энээгээр hанаагаа зобожо байна.

Партиин зэргэнүүдые бэхижүүлгэ хадаа ороной байдалда шухала удхэ шанартай байна гэжэ элидхэлшэ түгэсхэлдөө тэмдэглээ.

БУЭНОС-АЙРЕС

АРГЕНТИНЫН ПРЕЗИДЕНТ ҮГЭ ХЭЛЭБЭ

ТАСС

Аргентинын президент генерал Хорхе Рафаэль Видела национальна телевидени ба радиогоор үгэ хэлэхэдээ, «национальна шэнэдхэн хубилалта хэхын тула» харилсаатай байхыень ороной бүхы хүн зониие уряалаа.

Оромнай түүхэтэ шэнэ шатадаа оробо гэжэ гүрэнэй толгойлогшо тэмдэглэбэ. Нэн түрүүн хүгжэлтын урдахи шатада үргэнөөр дэлгэрhэн эдилгэ үгэхэ, хашалта харшалалта хэхэ ябадалые усадхан зайсуулха ёhотойбди. Гол шухала асуудалнууд — экономикын кризис, хашалта харшалалта, хүдэлмэригүйдэлгэ гэхэ мэтэ асуудалнуудые урда тээхи правительствын шиидхэжэ шадахагүй байhанайнь түлөө зэбсэгтэ хүсэнүүд засаг гартаа абахые эрмэлзэhэн байна гэжэ Видела хэлэбэ.

Засагай зургаануудта аргентинынхидэй этигэл найдабари hэргээхэ, орон доторойн аюулгүй байдал хангаха гээшэ сэрэгэй правительствын урда габигдаhан гол зорилгонууд болоно.

Аргентинын сэрэгэй правительствын гадаадын политическэ хараа шэглэл тухай хэлэхэдээ, нэгэ нэгээ хүндэлхэ, харилсаа тогтоохо, дотоодынгоо хэрэгүүдтэ хамааралсахагүй гэhэн гол ёhонуудта үндэhэлhэн дэлхэйн бүхы оронуудтай харилсаагаа бэхижүүлхые оролдохо байнабди гэжэ гүрэнэй толгойлогшо тэмдэглэбэ.

БУДАПЕШТ

ҺАЙНДЭРЭЙ УРДА ТЭЭХИ ҮДЭРНҮҮДТЭ

ТАСС

Фашизмhаа оронойнгоо сүлөөлэгдэhөөр 31 жэлэй ойе венгер арад ажалай ехэ дэбжэлтын оршон байдалда угтажа байна. Эдэ үдэрнүүдтэ Чепелиин машина бүтээгшэд, Татабаньиин шахтернууд, республикын хүдөө ажахын ажалшад hайндэрэй урда тээхи ажалай вахтада жагсаба.

Түсэбтэ дүрбэдэхи табан жэлэй даабаринуудые дүүргэлгын дүнгүүдые ВНР-эй Центральна статистическэ управлени hайндэрэй урда тээхи үдэрнүүдтэ толилбо.

Түсэбтэ дүрбэдэхи табан жэлдэ ВНР-эй национальна олзо доход 35 процентээр ургаа.

Табан жэл соо хүдөө ажахын үйлэдбэриин хэмжээн 18 процентээр дээшэлбэ. Ниитын үйлэдбэриин хэмжээнэй ехэ болоhоной ашаар социалис сектортэхи хүдэлмэришэдэй, алба хаагшадай дундуур салин хүлhэн 35 процентээр нэмэгдээ.

Советскэ Союз ба аха дүү бусад оронуудтай ВНР-эй тогтооhон бата харилсаа холбоон түсэбтэ табан жэлдэ үндэр дүнгүүдые туйлаха хэрэгтэ шухала үүргэ дүүргээ.

ПРАВДА БУРЯТИИ

Нэгэдэхи хуудаhанда: «Газар элдүүрилгын харюусалга»—Г. Мироновой статья. «Георгий Максимовай отарада»—гэhэн П. Юговой корреспонденци. ТАСС-ай материал.

Хоёрдохи хуудаhанда: «Табан жэлэй түсэбые—болзорhоо урид»—Октябрьска районой партийна эдэбхитэдэй суглаан. «Олоороо хэлсэжэ»—хэблэлэй шэнжэлэл. СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ.

Гурбадахи хуудаhанда: «Депутадууд хиналтадаа абаба» — гэhэн Д. Алтаевай статья. «Математика—hургуулида»—О. Тармахановагай корреспонденци. «Октябриин дүлэн хэзээдэшье бадарна» — Р. Цыбиков (АПН). Хилын саанаhаа.

Дүрбэдэхи хуудаhанда: «Хүнүүд ба жэлнүүд»—Ф. Сорокиной статья. «Замай аюулгүйн түлөө»—АПН-эй материал. «Геройн нэрээр нэрлүүлэгдэhэн клуб»—Г. Крупновой статья. Сонсохолнууд.

СЭНХИР ЭКРАН

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 10.05 — «Уран зохёолшодтой уулзалганууд». Сергей Михалков. 10.50 — «Москва ба москвагайхид». 11.20 — «Хүхюутэй концерт» (үнгэтэ). 11.50 — Забhарлалга. 12.00 — Шэнэ hонин. 12.10 — «Үхибүүдтэ зорюулагдаhан фильм». «Судьба барабанщика» — уран hайханай фильм. 13.35 — Ш. Коня дуулаха (Венгри). 14.15 — «Право на место в строю» —телевизионно очерк. 14.45 — «Экран» гэжэ уран мэргэжэлтэдэй нэгэдэлэй телевизионно хүгжэмтэ фильмүүд (үнгэтэ). 15.15 — Фашис булимтарагшадhаа Венгриин сүлөөлэгдэhөөр 31 жэлэй ойдо зорюулагдаhан, Венгриин Арадай Республикын телевидениин программа (үнгэтэ). 18.00 — «Время». 18.30 — Забhарлалга. 18.40 — Теннисээр Европын чемпионат. Прагаhаа дамжуулга (үнгэтэ). 19.10 — Б. Феоктистов каадаха (үнгэтэ).

Улаан-Үдэ. 19.25 — «Наука ба практика хүдөө ажахыда». 19.45 — Шэнэ hонин.

«Орбита». 19.55 — «Анискин и Фантомас» — телевизионно уран hайханай фильм (2-дохи сери). 21.00 — Шэнэ hонин. 21.15 — Фашис булимтарагшадhаа Венгриин сүлөөлэгдэhөөр 31 жэлэй ойдо зорюулагдаhан Венгриин Арадай Республикын телевидениин программа (үнгэтэ). 23.50 — Забhарлалга. 24.00 — «Время».

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Улаан-Үдэ. 19.05 — Телевизионно hонин.

«Орбита». 19.25 — «Право на место в строю» — телевизионно очерк.

Улаан-Үдэ. 19.55 — Буряадай уран зураашадай мастерской соо. 20.30 — «Улаан-Үдэ» гэжэ программа.

Типография управления по делам издательств, полиграфии и книжной торговли Совета Министров БурАССР Н-01667. Заказ №